

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDÅN

FAR OCH DOTTER.
*Den nyfödda belgiska
prinsessan, första foto
taget av drottning
Elisabeth.*

Ur innehållet:

SILVERBRÖLLOP I SILVERBOK

VARFÖR FÖRAKTAR MAN
PENGAR?

Av professor Alma Söderhjelm.

RÖDA RUMMET

PALATSET VID HAMNGATAN

*F. ö. bidrag av
advokaten SONJA WESTERSTÄHL,
OSWALD KUYLENSTIERN,
dr GUSTAF BOLINDER m. fl.*

Om livaktiga damer.

DAMERNA HA VARIT LIVAKTIGA i sta'n den senaste veckan. Man har propagerat på möten både för kvinnlig polis och för fysisk kultur.

Man har skämtat ganska mycket här hemma över tanken på kvinnlig polis. Man tyckte att det var ett speciellt manligt yrke att gå omkring på gatorna med sabel och lägga vantarna på berusade och bråkiga individer eller plocka upp sönderkörda bilar. Det kanske inte bara berodde på mannens avundsjuka, trilskhet, efterblivenhet och omöjlighet på alla sätt inför damernas frammarsch att han ryggade tillbaka för den kvinnliga polisen. Om vi inte partout sätta oss på tvären kunna vi kanske misstänka att avogheten bottnade i en portion av den gammalmodiga ridderlighet, som en ny tids damer rynka på näsan åt. Riddaren har så svårt att tänka sig kvinnan annat än som en liten blomlik varelse, den där bör vara främmande för livets smuts och elände. Vi ha väl inte rätt att säga att denna ridderlighet endast var överlägset förakt för en omyndig gås, obrukbar i intelligentare och viktigare värv. Allt nog både det ena och det andra slaget av ridderlighet börjar nu försvinna och jag kan inte se annat än en viss logik däri. Jag tycker knappast, att en dam av dagens snitt kan pocka på att en karl ska vara ridderlig — är han det så får hon vara tacksam.

Men i krig vika många gamla förnäma fördomar. Och just under krigsåren måste de engelska herrarna se sina blomlika damer i allehanda realistiska situationer. Så kom den kvinnliga polisen i England till, berättade den celebra skottiska polischefen miss Tancred häromdagen för en utvald dampublik i Stockholms K. F. U. M. Och i fortsättningen av sitt föredrag, som var välgörande klart och koncist, gav miss Tancred många vägande skäl för den kvinnliga polisens existens. Ja, man blev faktiskt riktigt generad över att den frågan inte synt oss solklar långt förr.

Den kvinnliga polisen behövs naturligtvis i fängelset för att ta hand om de kvinnliga fångarna. Detta har man också haft klart för sig här, kvinnliga fångvaktare ha funnits länge och polissystrar är ett nyare tillskott. Men miss Tancred försäkrade att även kvinnliga detektiver visat sig vara till stor nytta i England. Och varför inte? — kvinnorna ha väl sin andel och sin vetenskap om många brott och säkert kan en kvinnlig detektiv nå dessa bättre än en manlig. Det finns så många intima frågor, förhållanden och rum... Och till slut gatupatrulleringen i uniform, förfärliga tanke! Men på gatorna promenera icke bara herrar, utan även damer och barn. När det händer de båda senare kategorierna något står en manlig polis ofta ganska handfallen, ty det gäller inte bara att tas med kvinnor från den

undre världen. Såsom man älskat att se det i skildringar av den kvinnliga polisen i vilt slagsmål med Nattens drottning.

Starka skäl synas alltså föreligga för att önska fru Gertrud Törnells motion i stadsfullmäktige om kvinnliga poliser all framgång. Ty ett helt stort krig för att få kvinnliga poliser är lite kraftigt.

Man har även propagerat för kvinnlig idrott på ett livligt besökt möte, ordnat av S. K. C. F. K., vilket är uttytt Svenska Kvinnors Centralförbund för Fysisk Kultur. Förfärligt namn, vari väl även Idun har sin del, ty tidningen tog en gång initiativet till föreningen i fråga.

Propagera för kvinnlig idrott och fysisk kultur — invänder ni — i dessa tider, då damvärlden är spritt galen på att gymnastisera harmoniskt, dansa Dalcroze och Elisabeth-Ardenmassera sig? Mycket sant, egentligen har man stor anledning att applådera den hygieniska iver, som mer och

"Livets taggiga kedja"

heter denna vecka Vera v. Kræmers kåseri, som återfinnes sid. 252 i den tidningen medf. bilagan.

Tre dikter.

Av MAGDA BERGQUIST.

Ditt stolta hus.

*Din starka själ fick ett präktigt hus
att bebo under jordiska dagar.
Din kropp kan tåla kamp och rus
och gör vad Du behagar.
Ack skada att Du blott är gäst
i detta stolta hus.
Snart släckes fönstrens klara ljus.
Din boning vilar stum.
Du reser bort — Vart vet han bäst,
som lånade Dig rum.*

På en gammal kyrkogård.

*Jag läser på en mossebelupen grift
mitt eget namn i halft förvittrad skrift.
Jag tackar mina fäder, vilka sova
dödens sömn, för livets gåva.*

Solen.

*Du syftar högt, min son.
Och Dina händer gripa efter solen.
Du syftar högt, min son, och om Du fångar henne,
förbränner hon till aska Dina händer.*

mer griper omkring sig bland våra damer — propagandan kan redan visa vackra resultat. Men alla dyrka inte samma gud och damerna i S. K. C. F. K. tycka nog att hygienraseriet kopplat in på många krokiga spår. Instämnes. De äro också ängsliga för att den kvinnliga idrotten skall apa efter den manliga idrottens tävlingsraseri och stjärnkult. Jag tror knappast det är någon risk, det ser inte så ut trots damolympiader. Damtävlingar äro ganska hårdarbetade företag, tycks det, så åtminstone dröjer det en stund innan man kan vänta kvinnliga idrottsöverdrifter. Men det skadar ju inte att stämma i bäcken för ett propagandamöte för kvinnlig idrott.

Mötets föredragshållerska, dr Andrea Andreen-Svedberg, som själv måtte vara en hängiven idrottskvinna, eftersom hon säger att idrotten befrämjar ungdom och skönhet, är inte emot sunda och förnuftiga idrotts-tävlingar, fastän hon intresserar sig mindre för Harry Persson. Men det är inte lätt att idrotta, när lokalförhållandena äro så bristfälliga som i huvudstaden. Och förhållandena i landsorten lära näppeligen vara bättre! Var ska man träna till duktig simmerska, när damerna i huvudstaden ha tillträde till en lämplig bassäng bara en kväll i veckan? Och var ska man spela tennis, när de få tennishallarna äro överbelastade och dessutom betinga millionärspriser? o. s. v.

Trots kroppskulturraseriet finns det ännu oupplöjda idrottsfält. S. K. C. F. K. ska ha honnör för sitt möte — droppen urholkar stenen och en vacker dag ha damerna sin bassäng.

En cause célèbre som det heter har inträffat. I det gamla hederliga och fridsamma Privata lärarinneseminariet.

Dr. Lydia Wahlström skrev en artikel om lärarinnor utbildade vid seminarium och vid universitet. Hon tyckte att seminarieutbildningen var grundare, svagare och kortare än universitetsutbildningen — vilket väl knappast kan bestridas — och att de akademiska lärarinnorna därför borde ha det bättre förspant i löneavseende o. s. v. än de seminarieutbildade. Av detta kände sig hennes elever vid Privata Lärarinneseminariet så pikerade — vilket om man vill vara elak skulle kunna tydas som ett dåligt vittnesbörd om seminarieutbildningen, ty klara och logiska hjärnor låta detta vara detta och skilja på sak och person — att de proklamerade — strejk. Barnen i Stöde få ett ovärderligt stöd. De blivande lärarinnorna själva strejka!

Nå, dr. Wahlström kunde inte låta sin akademiska historikunskap flöda för tomma bänkar och så sa' hon adjö efter nära 20 års lärarinnegarning vid Privata Högre. Det hela i sanning en ganska häpnadsväckande händelse.

EBE.

Både kameran
och filmen
bör vara
av märket

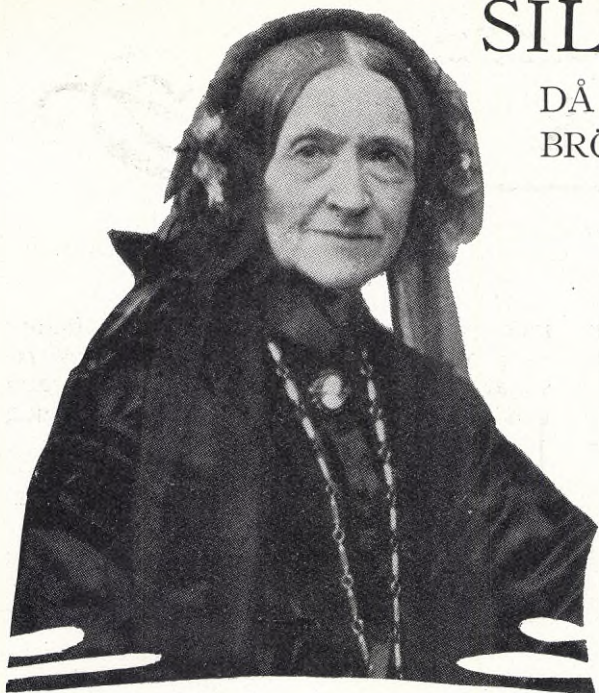
KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar,
framkallning & kopiering genom
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm

SILVERBRÖLLOP I SILVERBOK

DÅ 1800-TALETS LITTERÄRA SVERIGE SAMLADES TILL SILVERBRÖLLOP PÅ UPPSALA SLOTT OCH GJORDE HYLLNINGSVERS

EN DYRBAR FAMILJERELIK.

Friherrinnan Lotten von Kræmer, f. Söderberg.

Bland kuriositeter och dyrgripar som förvaras i gömmorna hos greven och grevinnan Robert Dela Gardie är en "Silverbok", en pärm med rygg, kanter och titelplåt av konstrikt ciselerat silver. Den innehåller alla de hyllningsverser som tillägnades den namnkunnige landshövdingen Robert von Kræmer och hans friherrinna vid deras silverbröllop 1849 och som deras vänkrets bestod av idel sedermera berömda män på litteraturens och musikens områden så är Silverboken för senare generationer en värdefull kulturskatt såsom framgår av den skörd Idun fått hämta ur boken av förut icke kända vers av 1800-talets mest kända skaldar.

minnen av, men han kommer ihåg att hon ännu i ålderns höst var mycket vacker, mycket blid och att hon spelade underbart. Hon är den första som ackompanjerat »I rosens doft». Den furstlige skalden lät alltid friherrinnan von Kræmer först av alla ge sitt utlåtande om hans diktning. Inte heller Geijer lät något av sina kompositioner tryckas förr än hon spelat igenom dem för honom. Böttiger dyrkade henne som en gudinna och den svärmiska Atterbom tillägnade henne nog flera poem än det som finns i Silverboken och som f. ö. är så karaktäristiskt för tidens chevaleriska sätt att dikta:

"Drick, i glaset lätt Du ser
Sanning, naken målad.
Drick, ur glaset kärlek ler
Himmelskt återstrålad!"
Sådan sats nu våra bröst
Hylla i förening
Sanningens röst från Kärleks röst
Här ej skiljs i mening.
Evigt liv av ljus och frid
Är sann kärlek redan.
Först en rosens morgontid,
Gyllenålder sedan.
Mellan dem i silverglans
Trohets stjärna glimmar
Binder till en enda krans
Alla ålderns timmar.

Böttigers silverbröllophyllning har mera av kraft och kärna:

Länge leve
Länets höfding
Och hans älskeliga Fru.
Hymens stamträd
I fem grenar
Blomstre herrligt såsom nu!

Emellertid kunde då lika litet som nu en festlighet gå av stapeln utan något lite jämmer över tiden, den stackars »nutiden» som alltid varit så mycket sämre än »den tid der for hem». Hör bara vad en, ty-
(Forts. sid. 1128.)

Greve Robert Dela Gardie med Silverboken.

Höfding. Festen står för dörren i den glada
Fyris-borgen:

Mången gäst i dina solar har du sett, men sällan
Sorgen;

Han hört prisas dina samqväm, ville in, men skrämnd
af Fröjden

Och af Sängen jagad, flyr han hufvudstupa utför
höjden.

Så din egen sorg tog flykten, men för andras nöd
och smärta

Aldrig stängdes dina dörrar, alltid öppet stod ditt
hjerterta.

Rådsvillheten upp till borgen ofta klättrat; men hon
sände

Blickarna mot hoppets lunder, när hon lätt tillbaka
vände.

Mången kom, och fann Dig hemma, när han på ditt
hjerterta klappat,

Mången, som sin framtid sökte, mången, som sin
lycka tappat.

Och när genom berg af hinder någon nyttig väg blef
bruten,

Hvem, om icke Du, gaf handen, eldig, verksam,
oförtruten?

Icke Du, men vi må räkna allt det ljufva, om Du
skänkte,

Allt det goda, som Du verkat, allt det ädla, som Du
tänkte:

Icke vi, men Du allena kan, till sol i hjertat, känna
Alla minnets strålar samlas, på en fest, en dag, som
denna.

Hälften af det halfva seklet ligger dröm i det för-
flutna;

Hvilken krans af unga löften, inga vissna, inga
brutna.

Hvilka fält af yppig grönska. Hvilka skördar, aldrig
njugga.

Intet — blott de friska eklöf — ses i dag din panna
skugga.

Solen i ditt lif, och själen i ditt hem, den bästa
gäfvän,

Som Du bad Dig utaf jorden, och som skänktes Dig
från ofvan,

Se, hon tillhör Dig som fordom, din ännu, som
första vären,

När hon kom — och kom med myrten flätad i de
ljusa håren.

Och, kring Solen, se dess stjernor. Se, med åter-
hållna tårar,

Eder kärleks dyra panter, eders lefnads nya vårar.
Hör hvad Minnet för Dig sjunger, se hvad Hoppet
för dig målar:

Nya segrar nya fester, dem en gyldne Sol be-
strålar.

Såsom strömmen med sitt silfver skänker fruktbar-
het åt lunden,

Så har dina år förflutit, så har kommit denna
stunden.

Därför stad och bygd nu skalla af de fröjdefulla
ljuden:

"Dubbelt lefve för vår Höfding och den hulda
Silfverbruden.

Vem som uppläste denna klingande hyllningsdikt på silverbröllopet å Upsala slott den 24 april 1849 är tyvärr inte antecknat och heller inte vem som skrev den. Underligt nog satte ingen enda av den samling celebra gäster som den dagen samlades hos landshövdingeparet von Kræmer och som ganska mangrant strängt sin lyra till silverbrudparets lov sina namn under hyllningskvädet om nu anledningen kunde vara anspråkslöshet eller något annat. Efteråt, när bidragen samlades för att bindas tillsammans i »Silverboken» alldeles som man nu för tiden binder sina telegram, identifierades visserligen de flesta av dikterna, men nog skulle eftervärlden varit friherrinnan von Kræmer tacksam om hon präntat respektive författares namn i hörnet på papperen.

För henne hade för övrigt inte de där tillfällighetsverserna samma litterära intresse som de ha för oss som läsa dem snart hundra år senare. Det var säkert inte första gången dessa skaldar hyllade henne på vers, de voro alla umgängesvänner i huset. Silverbröllopsverserna bundos bara in som minnen från den dagen.

Silverboken gick emellertid i arv till sonen Anders Robert von Kræmer, herre till Stenhammar. När detta gods vid hans död genom testamente blev svenska statens egendom hamnade boken bland andra familjeklenoder hos Dela Gardieska släkten. Nu förvaras den hos förre landshövdingen i Malmö, greve Robert Dela Gardie i Stockholm.

Det förefaller så länge sedan den vackra friherrinnan von Kræmer höll salong på Uppsala slott och den kraftfulle länsövdingen styrde med godhet och järnspira sitt rike. Därför är det ganska förbluffande att höra en man med medelålderns vigör sitta och berätta personliga minnen av Robert von Kræmer.

— Om jag minns morfar? Jo för all del, jag minns att när jag var en 13—14 år och han över 80 så sam han mig trött.

Mormodern har greven inte så tydliga

AUX GALERIES LAFAYETTE HÄRVANS HEMFÄRGER i påsar

Modeller och prover till påseende hos
GALERIES LAFAYETTE AGENTUR

Norr 160 55
Riks 115 66

Begär våra kataloger.

Birger Jarlsg. 29
STOCKHOLM

— lämpa sig utmärkt även för
Kallvattensfärgning.

VAD VÅRA DRÖMMAR VÄVAS AV

FREUD FÖRKLARAR OCH UPPENBARAR DET FÖRDOLDA

DEN FÖRSTE KÄNDE FÖRFATTAREN på drömydningens område var Artemidoros från Dalvis, född i andra århundradet av vår tidräkning. Redan han hade hunnit så långt, att han tog hänsyn icke blott till dröminnehållet, utan ock till drömmarens person och levnadsomständigheter, så att samma drömelement tyddes olika för gifta och ogifta, rika och fattiga o. s. v. Den äldsta drömydningen var rent symbolisk, såsom i den bekanta utläggning, som Josef gör av Faraos dröm. Metodens ovetenskaplighet ligger i öppen dag. Fältet ligger ju öppet för godtycket, och ingen »drömbok» kan nu på allvar utgiva sig som tillförlitlig. »Man vore frestad», skriver också Freud, »att ge filosofer och psykiatriker rätt och förklara drömydningens problem för en imaginär uppgift. Men jag har lärt mig bättre. Jag har måst inse, att här åter föreligger ett av de icke sällsynta fall, då en urgammal, hårdnackat fasthållen folktro synes ha kommit tingens sanning närmare än den i dag gällande vetenskapen. Jag måste påstå, att drömmen verkligen har en betydelse och att en vetenskaplig drömydning är möjlig.»

Vilka äro då grundelementen i Freuds egen drömydning? Drömmen, säger han, är i de flesta fall en önskeuppfyllelse. Redan i gamla testamentet heter det: »Och såsom en hungrig drömmer, att han äter och han vaknar och hans strupe är tom, och så som en törstig drömmer att han dricker, och han vaknar och är maktlös och har strupen torr.» Drömmar av detta slag äro också mycket vanliga. Så berättar Otto Nordenskjöld i sin bok *Antarctic* om det med honom övervintrande manskapet: »Ytterst betecknande för våra innersta tankeriktningar äro våra drömmar, som aldrig varit mera livliga och talrika än nu. Även de, som eljest blott undantagsvis drömde, ha här om morgnarna långa historier att berätta, när vi med varandra jämföra våra senaste erfarenheter från denna fantasivärld. Alla rörde sig inom områden, som nu sedan länge äro så fjärran för oss, men anpassades oftast efter våra nuvarande förhållanden. En synnerligen karaktäristisk dröm var det, när en av oss tyckte sig förflyttad till skolbänken för att lära sig flå några miniatyrsålar, enkom avsedda för undervisning. Mat och dryck äro eljest de medelpunkter, kring vilka våra drömmar oftast röra sig. En av oss, som nu nattetid excellerar i att gå på festmiddagar, var riktigt belåten, när han en morgon kunde berätta att han 'i natt hunnit med att äta tre rätter', en annan drömmer om tobak, hela berg därav och ännu andra om öppet vatten, styrande för fulla segel mot vinkande värdshus på stranden.»

Bekant är, säger Freud, att drömmen visserligen återspeglar de undertryckta önskningsarna, men att detta sker under annat »anlete och namn». Drömmen rör sig med symboler, som det gäller att igenkänna och kunna

Psykoanalysen är vetenskapen för dagen och det bör därför intressera våra läsare att med Oswald Kylenstierna som ciceron göra en titt i den beryktade Freuds omtalade verk "Drömydning", som nyligen utkommit på svenska. (Bonniers förlag.)

tolka. Det är då man kommer in på detta område, som man möter Freuds bekanta älsklingsteori, att så gott som alla drömmar härleda sig från sexuella affekter. Så utgör drömmen om olika rum en symbol för kvinnan, även hos folk, vilkas språk icke hava någon motsvarighet till det tyska »Frauenzimmer». Redan den gode Artemidoros skriver: »Sovrum betyder makan, om en sådan finnes i huset.» »Dosor, skrin, kistor, skåp, ugnar,» påstår Freud, »har med kvinnan att skaffa.» När man vet vad »dosa» betyder på stockholmsslang känner man sig benägen att giva honom rätt.

En annan av Freuds teorier är följande: barndomsminnet är en drömkälla. Han citerar sålunda en dröm, meddelad av en av hans lärjungar.

Den rörde sig om en intim kärleksscen mellan den drömmandes informator och husets guvernant. »Det där har du själv sett», sade hans äldre bror till honom, »fastän du den tiden endast var tre år gammal. Jag, som då var sex år, minns det hela förträffligt.»

Till de egendomligheter hos drömmen, som tidigare icke förklarats räknar författaren:

1. Att drömmen tydligen föredrar de sista dagarnas upplevelser.
2. Att den gör ett urval efter andra

grundsatser än vårt vakna minne, i det den erinrar sig inte det väsentliga och viktiga, utan det bisakliga och obeaktade.

3. Att den — som vi funnit — förfogar över våra tidigaste barndomsintryck och till och med framdrar enskildheter från perioder av livet, som återigen förefalla oss triviala och som vi i vårt vakna tillstånd trots för längesen glömda.

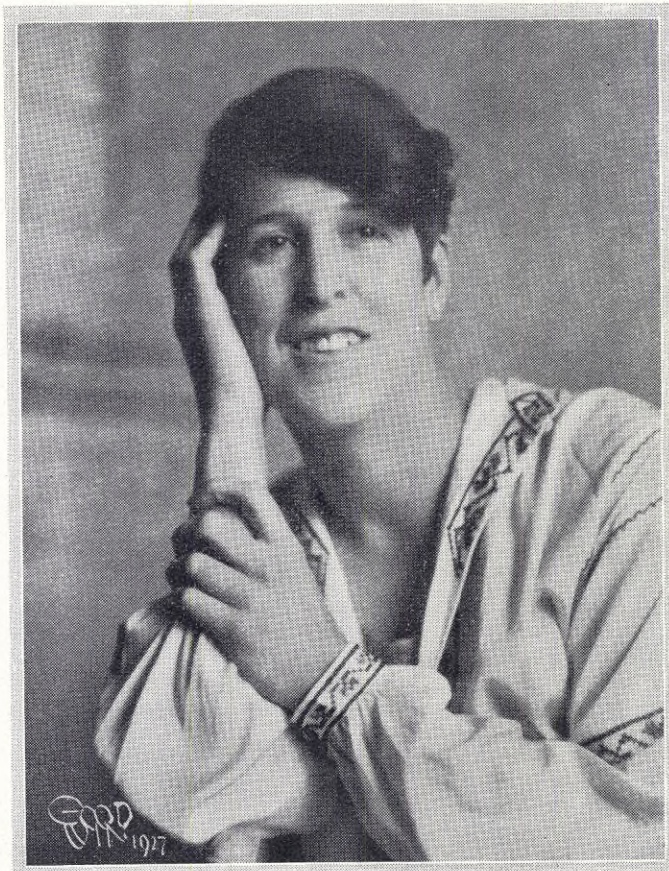
Den allmänt bekanta drömmen att man uppträder naken eller bristfälligt klädd i andras närvaro finner hos Freud en förklaring. Den pinsamma känslan av blygsel, som man härvidlag erfar, är välbekant för var och en. Den ofullständiga eller olämpliga klädseln är enligt Freud en drömmens omskrivning för nakenhet. »Mestadels», skriver han, »är den bristande känslan så obestämd, att den omtalas med ett alternativ: Jag var i linnet eller i underkjolen! I regel är toalettens defekt inte så svår, att den därtill hörande blygseln synes fullt rättfärdigad. Hos den som burit uniform, ersättes ofta nakenheten genom en reglementsvidrig påklädnad. Jag går utan sabel på gatan och ser officerare närma sig, är utan halsdak, bär rutiga civila byxor o. s. v.»

Må det tillåtas den som skriver detta, att ur egen erfarenhet bifoga en dylik typisk dröm. Jag befann mig i Uppsala domkyrka tjänstgörande såsom adjutant hos — Gustav III. Vi stodo i högkoret och sågo mot kyrkans huvudingång, där ett par härolder befunno sig. Dessa skulle enligt ceremonielet inleda en procession, vilken dröjde.

»Gå ned och se efter vad man sölar för!» sade konungen till mig. Jag dröjde under någon förevändning med att utföra befallningen. »Gå!» sade konungen skarpt. Orsaken till min tvekan var att jag var klädd i en för tiden och omständigheterna mindre lämplig dräkt — mörkblå kavajkostym. Jag gick, men tröstade mig med det mycket sangvinska: »Det kanske inte märks hur jag är klädd.»

Dylika drömmar skall enligt Freud härleda sig från den tid i vår barndom, då vi levde i oskuldens tillstånd och liksom i Eden ej kände blygsel över vår nakenhet. När vi ifrån detta paradisiska tillstånd drevos ut i livet och in i kulturen och blygseln vaknade med könslivet, väcktes för länge sedan glömda ångestkänslor, som nu för den vuxne stundom återspegla sig i nakenhetsdrömmarna.

I stort sett har tvivelsutan Freud riktat vetenskapen om det mänskliga själslivet med värdefulla rön och iakttagelser. Det är dock skada att hans värdefulla arbete förringas av hans ensidighet. Hans världsåskådning är som bekant avgjort materialistisk och av en senare tids rön på det psykiska området har han icke påverkats. Ej heller kunna vi här i Norden godtaga hans teori om drömmarnas härledande så gott som uteslutande från en enda källa: de undanträngda sexuella drifterna.

Fru Madeline Boëthius, född Björnberg, maka till föreståndaren för Svenska institutet i Rom, professor Axel Boëthius. (Kamerabild: Goodwin.)

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

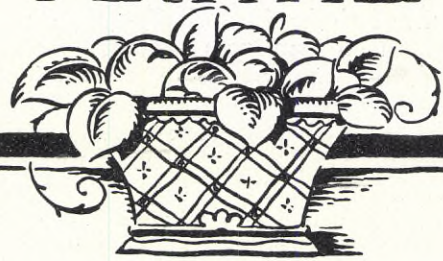

ALLA SOM BAKA HEMMA
inse värdet av Ekströms Jästmjöl. Ju bättre brödet har jäst i ugnen, desto bättre, mera välsmakande och lättsmält blir det. Använd därför alltid Ekströms Jästmjöl.
— Cream-Phosphatpulveret med den underbara jäskraften.

IDUNS JUBILEUMS-ARTIKLAR

»MAN SKULLE KUNNA TRO, ATT det är en dans på rosor, när man hör anständigt folk tala om det», skrev en engelsk författarinna som motto över en skildring av en kvinna, som levde av att sälja sin kropp. Och man skulle kunna tro, att i äktenskapet den väg, som leder fram till skilsmässa är en rosenströdd stig, när man hör oskilt folk tala om, hur tanklöst och obekymrat den beträdes.

Det är underligt att vi, som på nära håll se de många skilsmässorna, att vi advokater aldrig få se hos oss den lättsinniga glada klienten, som utan tvekan kastar hem och plikter över bord. Var är hon eller han, jazzflickan eller hennes danslystna partner, som ej vill känna några band? Hundratals skilsmässor har jag haft hand om, men inte en gång har jag träffat den, som överallt beskrives, den där speciellt moderna frejdiga och ansvarlösa individen.

Nej, alla jag mött, alla som kommit till mig för att få hjälp med äktenskapsskillnad eller råd i saken ha varit olyckliga människor, som gått igenom eller stå mitt i en svår kamp, där deras känslor och samveten och hänsyn och minnen och fördomar och intressen slitits mot varann.

Ibland har äktenskapsskillnaden sökts på grund av svårt alkoholmissbruk, i de fallen är det vanligen, men ej alltid mannen, som är den olycklige skyldige. Man har försökt år efter år, han har ångrat sig, han har lovat, men han kan ej stå emot. Det är ingen lätt väg mot skilsmässa den hustrun vandrat.

Någon gång har det gällt sinnessjukdom, sjukdomen har varit i flera år, intet hopp om tillfrisknande — tragediens början ligger långt tidigare än besöket.

Så har det varit de mer sällan förekommande fallen, där maken dömts till långvarigt straffarbete, där den ena maken förövat grov misshandel mot den andra eller till och med som lagen uttrycker sig stämplat mot hans liv. Men bland dem, som begära skillnad på dessa grunder, finnas väl knappast så lättsinniga, som böra anses ha tagit steget utan betänkande.

På ett annat plan ligger emellanåt den skillnad, som föranledes av äktenskapsbrott, särskilt när den förfördelade maken handlar under intryck av den starka affekt tro-losheten framkallat. Men allra minst då sprängs äktenskapets band utan smärta.

De exempel på skilsmäsoorsaker, som jag nyss omnämnt, tala ju sitt eget tydliga språk och lagen har också särställt dem så till vida, att de kunde föranleda omedelbar äktenskapsskillnad.

Vi skulle då alltså finna dem, som på-

Att skiljas.

Av

Sonja Branting-Westerstahl.

Det går så lätt som en dans att skiljas nu för tiden — vi känna igen talesättet. Men den som på närmaste håll sett skilsmässorna säger icke detsamma, advokaten Sonja Branting-Westerstahl har en annan syn på saken.

stås utan skrupler bryta sönder sina äktenskap bland den kategori som inte kan åberopa så grava skilsmässogrunder, utan söka hemskillnad — den definitiva skilsmässan kan där först komma till stånd efter ett år.

Men även om de därvid endast använda sig av den gängse formeln »djup och varaktig söndring på grund av stridighet i lynne och tänkesätt» så har den verkliga anledningen ofta varit att söka bland de förut nämnda skälen.

Har söndringen verkligen orsakats av stridighet i makarnas lynnen — det låter kanske som en lättvindig skilsmässogrund — så kan i varje fall icke jag erinra mig någon klient, som åberopat detta och som icke verkat utpinad, när steget äntligen tagits. Tvärtom erinrar jag mig nästan Strindbergska skildringar av koncentrerad hätskhet, som fyllt hemmets atmosfär, eller av fruktansvärda patologiska lynneshänsutbrott eller av årslångt ständigt gnat, som förbittrat varje stund.

Iduns novemberpristävlan.

Iduns månadspristävlingar ha väckt stort intresse och vi hoppas att vinna livligt gehör även för Iduns novembertävlan, till vilken läsekretsen uppmanas att skriva en uppsats över ämnet

Umgängeskonst.

Man säger att den fina umgängeskonsten är på retur i vår tid. Är så fallet eller inte? Och vari består umgängeskonsten? Vad är dess a och o? Vilka äro de felgrepp och misstag, som icke få förekomma i umgänget mellan människor? Vilka äro de regler man framförallt har att iakttaga för ett korrekt och behagligt umgänge? Ja, det finns åtskilliga frågor att behandla i detta ämne och Ni kan för tävlingsbidraget antingen ta i tu med ämnet i allmänna drag eller i en eller flera detaljer. Såsom i föregående tävlingar utdelas ett pris om 100 kr. för bästa bidrag och uppsatsen bör vara insänd under märke: Novembertävlan före nov. månads utgång.

Under etiketten »djup och varaktig söndring» etc. brukar också dölja sig fallet: en ny kärlek.

Är det den övergivna maken eller maken, som först tar initiativet till äktenskapets upplösning, då kan jag försäkra att den, som skall ta sig an hans eller hennes sak, erfår mer medkänsla än lust att klandra ett förhastat steg. Det är f. ö. svårt att avgöra, vad andra böra fördra. Men åtminstone kan man väl ej tillvita den en ytlig etisk uppfattning, som blott vill leva såsom alla fått lära, som inte kan finna sig i att den äktenskapliga troheten kränkes.

Är det den make, som kallas den skyldige, som kommer. Ja, även då måste jag bekänna, att jag aldrig råkat på den glada eller oberörda, som utan självförebärelse bryter sönder sitt äktenskap. Jag har sett många alldeles nedbrutna av samvetsqual över det onda de göra. Jag har sett dem, som brinnande trott på kärleken och lyckan i äktenskapet och som hoppas nå den nu, ty de minnas sig aldrig ha haft den. Jag har sett dem, som lida av det de göra, men som neka att anlita den väg, som så ofta beträdes, särskilt i länder där äktenskapsskillnad blott kan erhållas med svårighet eller inte alls, nämligen vägen vid sidan av äktenskapet. Det brukar visst betecknas som ett svenskt nationaldrag det, att vilja driva allt till det yttersta, att ej kompromissa. Många utlänningar finna oss åtminstone naiva, man skall ta den mänskliga naturen med sina skröpligheter sådan den är, liksom de lättnader, som bjudas. Jag vet ej vilken av de två syndarna är mest fördömlig, jag är lyckligtvis ej domare, bara advokat. Var och en syndar antagligen efter sin egen natur.

En av mina kolleger tillät sig en gång den sofismen, att alla verkligt omutligt moraliska borde söka skilsmässa. En annan sade vid ett tillfälle, att om äktenskapen varit ingångna genom statslotterier, skulle de ej kunna förete mer oväntade kombinationer.

Det enda jag funnit, som ett möjligen modernt tecken, och ett gott tecken i mitt tycke, är, att man ibland träffar makar, som båda inse sin skuld, som skiljas som vänner, där ej egenrättfärdigheten och den kränkta äganderättskänslan förblindat ett lugnt bedömande.

Eljest äro människor sig alljämt lika och det gör alltid ont att skiljas. Olika blir bilden för den, som blott är åskådare och för den som står bakom kulisserna. Där kommer man ej på den tanken, att lagen borde torna upp hinder för den olycklige rättsökande.

Som nya blir skodonen putsade med Ahlgrens NOBLESS

VARFÖR FÖRAKTAR MAN PENGAR?

ALLA TYCKA OM PENGAR MEN INGEN VILL ERKÄNNA DET

I GÅR FICK JAG TAG I EN RAD i en tidning, som jag läste flera gånger om och ändå inte riktigt förstod. Den fanns i en uppsats om en man, som hade understött med stora summor penningar en massa välgörenhetsinrättningar och sålunda ägnat hela sitt liv åt ett gott verk med fullkomligt oegoistiska syftsmål. Den av mig uppmärksammade raden lydde såhär. »Han har understött alla dessa storartade företag icke blott med penningar utan också med råd och dåd.» Frasen berörde mig journalistiskt osympatiskt, därför att den innehöll en som jag trodde stillapsus. Man bör ju i allmänhet genom en slik satskonstruktion framhålla det väsentliga. Om jag skriver: Min fästman har gett mig icke blott en tvål, utan även två diamantörhängen och ett pärlhalsband», så är detta en riktig konstruktion, ty man förstår genast, att tvålen är det obetydliga föremålet och diamantörhängena och pärlbandet den stora överraskningen. Det skulle låta löjligt att skriva: Min fästman har gett mig icke endast diamantörhängen och pärlhalsband utan även en tvål, ty man finge därav en felaktig uppfattning. Det skulle naturligtvis sålunda hetat: »Herr X. har understött alla dessa föreningar icke bara med råd och dåd, utan även med penningar.» Ty, inte sant, huru jordbundna vi än äro och anse oss vara, måste dock en var människa begripa, att råd och dåd är synnerligen mycket lättare givet än penningar?

När jag emellertid hade läst längre i sagda tidning, gick ett ljus upp för mig. Skribenten ville genom dessa ord framhäva, huru litet skribenten själv satte värde på penningar! Understryka, att skribenten för egen del ansåg, att goda råd och anvisningar voro betydligt mer värda än alla de millioner denne man hade offrat för att få alla dessa företag i gång och ännu mera för att hålla dem flytande.

Jag för min del är inte alls så ojordbunden som skribenten. Jag är så enkel och primitiv, att jag villigt erkänner, att pengar är, om inte det allra viktigaste, dock i alla fall en förskräckligt viktig sak. Pengar är inte på långt när allt. Vi möta varje dag människor, som ha fullt upp av penningar, och ändå ha övergått av de förkrossande sorger och dystra motgångar, som ingen av oss förunnas att undgå. Nej, pengarna äro inte allt. Men nog skulle jag vara benägen att påstå, att de är mer värda än råd och dåd, om än man får medge att dessa senare även kan vara till nytta ibland. När de — precis som pengarna — placeras rätt.

Och när allt kommer omkring, så nog tror jag att denne skribenten också själv tycker att pengar äro viktiga. Det var kanske snarare en gest än skribentens ärliga mening — gesten att visa sitt förakt för penningar.

Se omkring er, och undersök en liten smula, huru er omgivning, edra vänner och fiender uppfatta penningen, och ni skall förstå, att skribentens avståndstagande från dyrkandet av penningen, är en ytterst vanlig företeelse. I själva verket finns det ingenting som är så väl ansett och räknas människorna till den grad

GAMLA FÖRDOMAR SOM BEHÖVA RYCKAS UPP.

Varför föraktar man pengar? — Inte föraktar någon pengar, invänder Ni. Att så är fallet framgår emellertid tydligt och ovedersägligt av professor Alma Söderhjelm's intressanta artikel, i vilken begrundansvärda tankar framdragas i ett problem, som slentrianmässiga tänkesätt med all säkerhet grunlat. Att nya synpunkter behövas för att bringa ljus över problemet penningen, den maktfaktor, som i så mycket reglerar vår tids samfärdsel, inses av flera tänkare i våra dagar och deras idéer skola säkert ge rika frukter åt en ny generation. Senast har Ludvig Nordström ruskat om oss lite i detta ämne i sin bok "Stor-Norrland", där han friskt klarlägger faran i att anlägga moraliska synpunkter på pengar.

till godo, som just dessa yttre åthävor som vittna mot penningförakt!

Är det inte en lika intressant som ologisk företeelse, att penningen är föraktad i ett tidevarv, där penningen blivit människornas allt i allom? Ty det finns inga så slående sanningar, som dessa två: 1) att penningen i vår tid uppslukar allt annat intresse och 2) att penningen är föraktad.

För den första satsen behövs inga belägg. Dess sanning är så enkel och slående, att ett barn kan begripa den. Men kanske finns det de, som opponera sig mot den andra satsen.

Om din vän eller väninna har födelsedag, så kan du skänka henne en blomma för 5 kronor, ja, till och med för 1 krona eller 20 kronor, men du kan inte skänka henne varken 1, 5 eller 20 kronor. En svag möjlighet finnes ju, att du skulle kunna ge henne en hundralapp, om hon är mycket intim med dig, och en tusenlapp, om hon är mindre intim. Men du skulle i alla fall alltid darra lite på manschetten, när du kom med din gåva, och ansåg alldeles säkert det vara av nöden att åtfölja den av en urskuldande förklaring, eller att om-

Ett glatt Majestät och en god cigarett! Filmklipp från kungens besök på den nya jagaren "Ehrensöld".

linda gåvan med ett höljande svepskäl. Men för samma en, 5, 10, 20, 100, och 1,000 kan du utan betänkanke gå ut och köpa din vän eller väninna inte bara en violbukett, en ros eller ett mandelträd, utan vad som helst: ett bord, en stol, en gardinstång, en klocka, en päls, en underkjol, en pyjama eller en tvättservis. Hur många gånger står man inte villrådig om vad man skall ge bort? Varför inte ge det i penningar? Jag minns en god vän till mig som spelade på en teater och knappt hade bröd för dagen. Varenda kväll var scenen full av blommor. — Du förstår, sade hon, det är ju trevligt, men när jag en kväll kom hem, sade fröken Nordberg som är litet brackig, hon som jag bor hos. — Det där skulle ni kunna klä er på ett halvår. Och jag är väl också himlabrackig, men sedan dess räknar jag rent mekaniskt ut hur mycket min blomsterskörd för kvällen representerar i penningar — och... ja... vet du... Men dom är lyckligtvis inte sådana brackor att de hitta på att göra det.

Hennes fall är inte enstaka. Nu ville hon gärna ha sina blommor, och det vill alla ha, och hur skulle världen se ut utan blommor och hur skulle blomsterhandlarna leva utan att sälja blommor, med mera, med mera av allt som brukar invändas... Det intressanta i hennes fall var ju bara, att hon själv kallade sig bracka när hon omsatte sina blommor i klingande mynt, och att hon förutsatte, att givarna skulle kunna anses som brackor, om de gävo henne penningar.

I sådana fall som ovanstående finnes ju ett försvar för rådande sed, som är ganska plausibelt. Det finns så lite romantik i världen — låt oss behålla den lilla vi kan få! Men det finns andra bevis på att penningen är illa ansedd. Hur ofta hör man inte bara detta: »Han är så brackig. Han har så mycket pengar». Hur strävar inte envar som ger bort penningar, i mindre gåvor eller i större donationer, att förbli anonyma? »Okänd givare» är ju en nästan lika vanlig titulatur som »okänd mästare». Men om det vore de stora donatorerna blott, som önska bli okända, så kunde man måhända förstå det. Det ligger ju en viss anspråkslöshet förenad därvid. Man har ju inte något emot att det omtalas, att man visat små prov på vänlighet, men talar ogärna om att man gett någon hela sitt stora hjärta.

Dock, även när det gäller smärre ting, är folk rädda för att det skall bli känt, att de gett bort eller tagit emot pengar. »För guds skull, håll tyst med det», och »älskade, låt det vara mellan oss», är ju ganska vanliga fraser. Men är det inte löjligt, att man kan förevisa en päls, en pyjama, och nästan till och med en tvättservis för sina medmänniskor och säga: det här har jag fått av den och den. Men man kan omöjligt dra upp sin femma, tia, femtio- eller hundralapp och skryta över den. Det är illa ansett.

Hör man ofta de där fraserna, kan kanske någon fråga? Det gör man säkerligen. I allmänhet tros det ju, att det göres föga gott med penningar här i världen. Men det är misstag. Det är ett av de stora

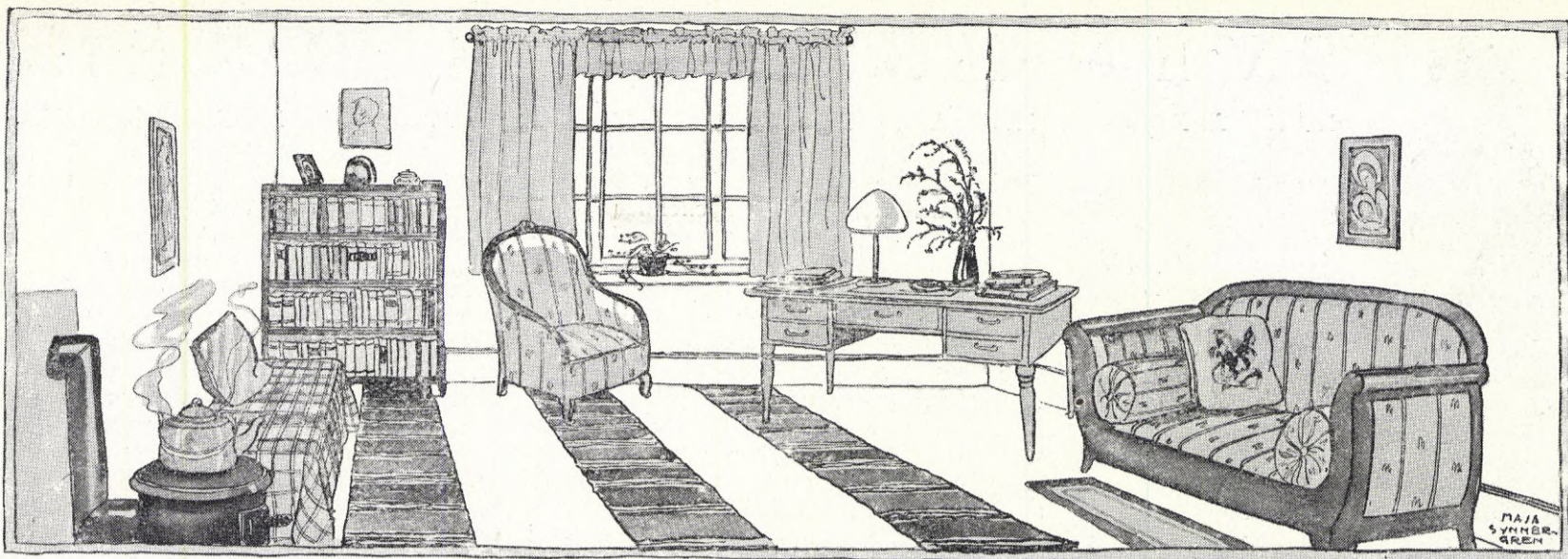
(Forts. sid. 1127.)

Nervstärkande
Angriper ej tänderna — Förordas av läkare. — Fås å alla apotek.
IDOZAN A **IDOZAN B**
svagt avförande ej avförande.

och uppiggande vid svaghetstillstånd är järnmedicinen I D O Z A N.
Begär originalflaska å kr. 3: 50.

Kemisk Tvätt

utföres förstklassigt vid
A.-B. NYA BLÅ HAND
Söder 334 26. Postadress: Liljeholmen. Liljeh. 23.
RUTIKER: Holländaregatan 13. Tel. Norr 4633; Birger Jarlsgratan 7, Tel. Norr 125 09, Riks Tel. 53 73; Brännkyrkagatan 2. Tel. Sö. 334 39; Hornsgatan 170. Tel. Sö. 301 35; Anna Walthjält, Skolvägen. Ålfsjö.

R Ö D A R U M M E T

HUR TVÅ UNGDOMAR TAPPERT BYGGDE SITT FÖRSTA HEM.

NÄR UNGT FOLK FRÅGAR SIG, OM de ska gifta sig på en liten lön och ingen eller ringa bosättning, eller låta år gå under oviss väntan på bättre tider, svarar jag för min del alltid:

— Varför vänta! Hugg i med friska krafter! Börja av intet! Så gjorde vi och många med oss!

Berätta något därom, ber man ofta. Historien kan kanske vara lämplig i detta sammanhang, då man talar om fortsättningshemmet. Min man var förman på en verkstad vid krigsutbrottet 1914. Vi hade nyss blivit gifta. Jag bodde hos min fattiga mor på landet, då jag en dag fick brev från min man, att hans verkstad slagit igen. Hela hösten sökte han nu förgäves arbete. Till slut fick han en blygsam plats med 23 kr. i veckan som lön. 23 kr. i veckan! och vi ägde så gott som intet utom barnet, som kom en solig höstdag.

Jag flyttade så med barnet in till Stockholm. Vi hade lyckats hyra ett stort rum långt uppe, 5 tr. högt, på Tomtebogatan. Solen flödade in i rummet, och vi hade den härligaste utsikt över järnvägen och Karlbergsparken. Men, o, och ack, det fanns ej spis, ej vatten, ej ett skåp, bara släta väggar och en liten, liten kakelugns-kamin som kokseldades. Men tambur fanns det, och i tamburen ett klädskåp. Rummet hörde till en tvårumslägenhet. Köket och det övriga rummet hyrdes av en rörstrandsarbetare. I detta kök fick jag om kvällen, men bara då, hämta vatten, ty även hustrun arbetade borta om dagarna.

Nu var min lilla nyfödd, och vattenbristen var svår. Den dagliga tvätten klarade jag i alla väder på gården. Kallt var det förstås.

Vårt rum hade emellertid nya röda tapeter, och döptes därför givet till Röda rummet. Till att möblera det med, hade vi två koffertar böcker, ett litet skrivbord och två mjuka stolar, en stadig antik, hård soffa, ett litet runt bord, som använts vid en trädgårdsservering, jämte en köksstol. Alla möblerna voro skänkta av mamma. Min snälla mamma hade också givit oss tre långa trasmattor, sängkläder, kastruller, balja och porslin. Hon tog nästan allt av sitt lilla förråd. Nu ställde vi soffan utefter ena långväggen, och av de bägge

Bättre än många predikningar om livets mening och strävan och glädje talar denna lilla skildring till Iduns oktobertävlan om Fortsättningshemmet. Vi tro att läsningen skall stämna mängden till andakt och sporra till nya tag i vardagslivet — någonting ditåt kände åtminstone red. vid. mottagandet.

koffertarna gjorde vi efter andra långväggen ett slags schäslong. Ett rödrutig sängtäck — arv av mamma — fick föreställa överdrag. Men det hela stod som fylld endast, ty den som satte sig på schäslongen reste sig hastigt. Det var slår härs och tvärs på kofferterna! Av sockerlådor och röda tapeter gjorde vi nu en riktigt trevlig bokhylla i ena hörnet framme vid fönstret. I det andra hörnet skrivbordet och stolar.

Värst var det att få fason på köksavdelningen. En större lår snickrades ihop till diskbänk och skåp för pannor etc. Men den blev för låg. Oj, vad jag ständigt hade ont i min rygg framför den diskbänken! Vid dörren stod det lilla runda bordet som matbord. Det räckte nog. Ty det värsta för oss blev faktiskt matfrågan. Vi måste betala 23 kr. i månaden för rummet. Återstod så 69 kr. att leva på under hela månaden. Om man bara hade haft en spis med ugn. Då hade allt varit enklare. Men att laga maten på denna lilla kamin, det var svårt. Jag uppfann ju en del sätt, t. ex. att grädda bröd i stekpannan, och vända bullarna. Hur vi än bar oss åt, så svalt vi nog litet. Vi voro magra som vinterkråkor. Barnungen fick dock sin havremjölsflaska och var tjock som en bulle. Man kunde bli mätt bara av att se på honom! Själva levde vi under veckan mest på gröt. På lördagskvällen höllo vi dock fest med te, pannkaka och någon billig köttträtt. Under söndagen likaså.

Vi glömma nog aldrig dessa lördagar. Vi åto oss mätta, vi drucko kaffe eller te, vi samtalade, barnet jollrade, den lilla kaminen värmde skönt. Och Röda rummet var så vackert. Bokhyllan stod där så stram och värdig, och över den hängde en plaket av Tegnér. Över sovsoffan hängde en blid madonna, på andra väggen en allvarlig riddare i rustning — skulle symbolisera vår strävan. Och på skrivbordet stod det alltid grönt enris eller tallris bland böckerna. Kanske bör det särskilt intressera Idun att

höra, att lördagens tjusning förhöjdes genom att vi då köpte veckans Idun, den enda lyx vi kostade på oss.

Tiden gick. När vi bott ett år i Röda rummet, yppade sig bättre arbete på annan ort. Vi fingo rum och kök, och efterhand två rum och kök. Och två barn till. Vi drömde väl om en egen stuga, men vi begära ej det omöjliga. Vi bo vackert till, med skog och äng för barnen att leka i.

Ibland tänkte jag bittert, då vi foro illa i Röda rummet:

— O, Heidenstam, för oss finns ingen väg till hemmets dörr... Men nu tänker jag, att hemmet kan följa en även då man tvingas att bryta upp och fara i höst-rusket på ett flyttlass. Vem vill väl flacka så? Vem önskar ej en torva jord? Men just vi alla, som måste flytta, på grund av att arbetet flyttar, vi måste lära oss att som plantan slå rot där man blir nedpåtad och lära oss att ej sörja och vissna, om vi plötsligt måste ryckas upp med roten igen.

Till sist kan jag då omtala, att de möbler vi ha med oss i Röda rummet, de skola ha hedersplatsen, även om vi få en stuga. De ha kamperat med oss i svåra dagar, de äro bräddfulla av bittert ljuva minnen. Det skulle vara helgerån att slänga dem på vinden. Dit ha bara koffertarna gått. Men skrivbordet och hårda soffan och stolarna och bokhyllan av sockerlådor, detta står nu i mellanrummet. Barnen ha nu sina böcker i den bokhyllan. Och de sova på mjuka Duxkuddar i den gamla soffan.

I stora rummet har nytt kommit till med sin historia av ljusare färg. Där dominera stora bokhyllor. Men Tegnér från Röda rummet är med. Och där tronar en förnäm radio med finfin högtalare. (Tänk, vilken utveckling från vårt Röda rums dagar! Vem hade då kunnat ana sådana härligheter...) Och en schäslong finns där som man vilar skönt på. Lördagarna äro kvar med sin feststämning. Och Idun är med. Nu finns det pålägg till smörgåsarna — vad herrskapet behagar — äro vi nu magra, få vi väl skylla på modet. Nu svälter ju folk därför att det är fint. Det gjorde inte vi i Röda rummet, och vi gör det nog inte heller nu.

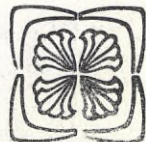
M. OCH G.

CAP
Nötter

Nougatchoklad
av högsta kvalitet. 1 kr. pr. ask.

SVEA HOS FRU MARIANNE

NÅGOT FÖR SVENSKA FLICKOR SOM SKOLA STUDERA I FRANKRIKE.

M:me J. Toiray, f. Carlström.

En svenska, som gjort en bemärkt insats i Fru Mariannes land, presenteras här. Det är m:me J. Toiray, som öppnat en vävskola i Bretagne och som nu även öppnar sitt hem för svenska flickor.

FÖR DE UNGA svenskor som vilja resa utomlands en tid för att dels se sig om, dels lära språk, men som nått över den ålder då de lämpligen kunna besöka en pension, uppstår alltid den stora svårigheten, i synnerhet om resan gäller Frankrike, att finna någon lämplig familj, som är villig ta emot inackorderingar. Fransmännen ta inte gärna emot främlingar i

sina hem. Det är därför med glädje man kan omtala, att det nu öppnats en möjlighet för de unga flickor, som ej önska stanna på ett hotell eller pensionat i Paris och bedriva mer eller mindre ivriga språk- och andra studier, att under fullt betryggande omständigheter kunna vistas i Frankrike en längre eller kortare tid.

I den lilla bretagneska fiskestaden Concarneau finns sedan länge en känd atelier

för handvävda tyger, »Atelier du Chardon Bleu», varifrån utgått en myckenhet vackra ting. »Atelier du Chardon Bleu» äges av en landsmaninna till oss, madame Toiray, gift med mairén i staden, och hon har nu öppnat sin vävatelier för unga flickor av alla nationer, vilka under några månader vilja lära väva, studera franska, musik och dylikt. Madame Toirays atelier är mycket bekant i Frankrike och hon komponerar klädningar, kappor, schalar, dukar och annat till de största modehusen i Paris, för att icke tala om alla de engelska och amerikanska turister som hänryckts över att i den avlägsna landsorten finna fullkomliga konstverk i textilväg. Hur många av de svenskor som i Paris stora magasin beundrat en utsökt »gilet de sport» eller en sällsynt vacker echarpe med tillhörande handväska, har väl anat, att det hon nu såg var utfört av en hennes landsman! Hur många förtjusta utrop ha icke framkallats vid åsynen av någon av de få exemplar av madame Toirays praktfulla tedukar i mångfärgat silke, som hittat vägen till Sverige! Och oräkneliga äro väl de franska konstnärer och förståsigpåare som stannat i beundran inför de »svenska» kuddar och draperier som vävts hos madame Toiray.

Det är också en sällsynt idealisk trakt för en vävskola. I Bretagne lever ännu, trots turisterna som varje sommar översvämma landet, de gamla sedvänjorna kvar, och då man strövar omkring där, kan man icke frigöra sig från intrycket av att vandra i ett sagoland med medeltidsstämning. Bretagne är sedan gammalt målarnas omtyckta vistelseort. Fiskestaden Concarneau, där

madame Toiray har sin atelier i en praktfull villa ända ute vid havet, har sett många svenska konstnärer, om jag inte missminner mig har själve Zorn varit där en sommar. I den lilla grannstaden Pont-Aven finns ett av Frankrikes originellaste värds- hus: Hotell Julia, där konstnärerna funno en fristad och där betalningen ofta när ingen annan möjlighet fanns, erlades i form av ett konstverk. Där finner man på väggarna flera tavlor av Hagborg m. fl. kända svenska namn.

Med tiden förändras ju alla gamla städer, men Concarneau har två saker vars skönhet bestå: Hamnen och »Ville Close», den äldsta stadsdelen, byggd på en holme, väl kringgärdad av murar och befästningsverk. Den daterar sig ända från 1300-talet, och den som en gång sett hamnen och »Ville Close» en aftonstund, när alla båtarna kommit in från fisket, med solen lysande på alla seglen och de mossbelupna murarna, glömmet det aldrig. Vid den tiden på dagen kan man också få se målarna sitta i rader på kajen bakom sitt staffli, ända till 8—10 på en gång! Och kvinnorna sen, i sina vackra dräkter, ej färgstarka som våra eller som fiskarnas, utan helt svarta med vita pipade kragar och broderade stärkmössor med fladdrande band, hur enkla och stilfulla äro de ej! Den som varit med om en torgdag i Concarneau minns nog de små söta lantflickorna som arm i arm spatsera fram längs kajen, eller om man hade riktig tur, bröllopståget med sina säckpipblåsare som blåste den gamla gavotten, medan deltagarna hand i hand skyndade upp till mairén eller till kyrkan.

G. I—S.

TRE RÅD TILL MIN MAMMA

ELLER UPP- OCH NEDVÄNDA VÄRLDEN.

Det anses visst nu för tiden att världen är upp- och nedvänd. Och ingen kan väl säga att den 40-årsjubilerande Idun inte är med sin tid, när den ger plats för ett typiskt dokument på förhållandet i fråga. Det är en ungdom, som inspirerad av Iduns septembertävlan känt sig uppkallad att rikta tre råd till sin — mamma. Kanske "de" ligger något i't? Teckningar av M. Franklin.

I samband med Eder artikeltävling "Tre råd till min dotter", som jag med intresse tagit del av, ber jag härmed få publicera ett litet brev till min mamma, som är nyshinglad och springer på Royals supé fleuri flera gånger i veckan, så att man ska behöva skämmas för alla sina jämnåriga kamrater, som har mammor, som sitter hemma i stället vid en god bok eller stoppar strumpor, för det passar väl bättre en god mor eller vad tycker ni själv?

Min pappa han är också väldigt ledsen på min mamma, för det kan ju var och en förstå att det inte är något nöje att vara gift med en 52-årig flapper, och nog har min pappa givit henne en massa olika råd och tillsägelser, men vad hjälper det när en kvinna nu i alla fall har fått charlestonbacillen i kroppen och inte vill ta varken rim eller reson hur man än bär sej åt. Det är efter ett långt övervägande jag nu griper till pennan, och jag hoppas var och en förstår det pinsamma i att behöva gå tillrätta offentligt med sin egen mamma, men vad ska man göra, när inget annat hjälper. Alltså:

Min kära lilla mamma.

Mitt första råd lyder så här: Vill mamma vara så rysligt snäll å söt å rar och försöka att inse sin egen ålder, för 52 år är i alla fall en hel del, även om man nu inte behöver räknas som gammal vid det laget. Det kan nog hända att Mistanjette å alla dom där andra vid kontinentens revyteatrar kan spackla upp sej å verka nitton år, men lilla mamma är ju inte vid någon revy och har dessutom inte alls så vackra ben som Mistanjette. Om man inser sin egen ålder och låter bli att färga håret, får man också en viss värdighet och förnämitet över sej, som är sällsynt nu för tiden. Hur roligt är det inte för en ung flicka när hennes kamrater säger till henne, Vad din mamma ser fin och nobel ut, precis som en drottning! Det är absolut trevligare när dom säger så, än när man får höra följande:

— Ä hörro du din mamma är en hejare i att dansa Black Bottom å Bananaglide!

Alltså lilla mamma, kom ihåg dina år och

tro på mej, när jag säger att ett silvergrått hår vid tinningarna är väldigt klämmigt och framförallt värdigare än svart, blankstruken shingel.

Och mitt andra råd lyder så här:

Snälla lilla mamma var snäll å inse hemmets betydelse och lär dej att gå ut i köket då och då för att ta reda på vad man ska ha till middag. För närvarande är det ju faktiskt så, att vår kokerska helt bestämmer över våra liv och mamma har ingen aning om varken det ena eller det andra. Nu frågar jag i alla fall hur en ung flicka skall bli som uppfostras under sådana förhållanden, för det kan ju hända att jag blir gift en gång längre fram å då har jag ingen aning om hur en husmor skall vara. Måhända blir jag en så dålig husmor att min tillkommande make slår näven i bordet och tar ut skilsmässa å sen blir det inte lätt att bli omgift i rödaste rappet. Se där hur det kan gå! Tänk så härligt det skulle vara att ha en mamma som kunde

(Forts. sid. 1127.)

En verklig njutningsdryck får Ni av

Kobbs Zaryana Thé

(uttalas: SARJANA)

Erhålles överallt i originalförpackningar à 75 öre, Kr. 1.75, 3.50, 6.75 o. s. v.

KVINNOR SOM AVSKUDDAT MÄNNENS OK

HUR INDIANKVINNORNA BLEVO AMAZONER OCH GÄVO NAMN ÅT VÄRLDENS STÖRSTA FLOD.

JAG FÖRMODAR ATT VAR och en någon gång funderat över, varför världens största älv kallas Amazonfloden. Det är ett namn, som den burit ända sedan upptäckten. Man var ända till fram i våra dagar ganska säker på, att det vid floden verkligen funnits stammar av idel kvinnor, som gingo ut i strid mot männen. Först den moderna vetenskapen har fastslagit, att det måste vara fråga om en myt. Amazonflodens upptäckare hette Orellana. I hans sällskap reste en munk och denne säger sig vid flera tillfällen ha sett kvinnor kämpa mot de vita. Skulle man inte tro en munk? Det gjorde man på den tiden, särskilt som en annan munk, vilken många år senare bereste floden och skrev en bok om den, också är alldeles säker på, att det fanns amazoner där. Han hade visserligen inte sett dem, men indianerna talade mycket om dem. Nu hade naturligtvis de båda andliga herrarna klassisk bildning och kände därför till historier om antikens amazoner. Troligen förbättrade de indianernas historier litet, så att dessa skulle stämma med de klassiska idealen. Att spanjorerna trodde sig se kvinnor på stränderna, skjutande pilar mot deras fartyg, kan ha berott på att unga indianer ofta se veka och kvinnliga ut och bära långa skjortor, långt hår, halsband och örhängen. Nog kan det hända, att indiankvinnor någon gång delta i en strid, men då hålla de sig alltid bakom männen. Nej, någon krigisk kvinnostam har det inte funnits i Sydamerika. Men sagor om dem finns det i hela norra delen av kontinenten. Man talar också om, var de bo. Det finns ett bergsmassiv i Guayana, som av indianerna kallas "Kvinnobergen". De äro säkra på, att amazonerna ännu hålla till där.

Men nu nog med kommentarer! Här följer själva sagan, som först nyligen fullständigt upptecknats.

"En gång var en hövdingens hustru, Toeyza, sin man otrogen. Hon var emellertid inte alls betryckt över vad hon gjort. Om hennes man var högmodig, så var hon ännu stoltare.

På badplatsen sade hon till de andra kvinnorna: "Många säga, att äktenskapet är ett skydd. Jag håller före att det innebär en gemen underkastelse. Hellre ville jag vara död! Vad kunna vi, som bortgivas av föräldrarna, veta om kärleken? Vårt dagliga arbete är en plåga. Arbete i dag och arbete i morgon, jämt och ständigt arbete och pina. Motsätten er med mig männens herravälde! Se ni den svarte jaguaren där borta på andra stranden? Det är min älskare i sin förklädnad. Män som han kunna lätt simma över hit och befria oss. Ropa hans namn! Walyarima! Det skall bli vårt lösenord. Glöm det inte, ni som vilja befrias ur era mäns tjänst!"

Strid mellan amazoner och manliga krigare.

Det är inte bara i våra dagar som kvinnorna äro upproriska mot männen — redan i gamla sagor träffa vi på kvinnoemancipationen och en blodig, vild sådan anfördes av en indian-kvinna i Amerika, som jämte sina kamrater kommo att ge namnet åt Amazonfloden, såsom dr. Gustaf Bolinder här berättar.

Nu ville det sig så, att tre män från skogen intill hade hört allt och sett Walyarima. De skyndade strax bort och berättade alltsammans för hövdingen.

Morgonen därpå sade denne lugnt till kvinnorna: "Vi ämna företa en besvärlig jakttur. Gör i ordning bröd, så att vi inte behöva lida hunger!"

Då alla kvinnorna gått till åkern för att skörda, gick han ner till floden. Han lät några pojkar gå ut i vattnet och bada, medan männen dolde sig i skogen. De badande gossarna ropade "Walyarima!" och läto sitt långa hår

flyta på vattnet. Strax kom Walyarima fram, medan på varje båge låg en pil avsedd för honom.

Då hövdingen såg honom komma, rusade han ner i floden och genomborrade honom med sin pil. De övriga simmade ut och slog ihjäl den döende, varefter de buro honom till byn. Där hängde de honom på det stora trähalstret, på vilket jaktbyte brukar rostas.

I gåsmarsch kommo kvinnorna, var och en med sin börda. Bistert blickade männen på dem. Upprörda foro kvinnorna tillbaka vid anblicken av offret. Sist kom Toeyza. Blod droppade på hennes hand. Högre stod hon där, rak och skön. Till och med hövdingen beundrade hennes fattning.

Så sade han: "Vi gå på jakt. Raska på att baka bröd! Vi kunna inte vänta. Vi måste ha med oss bröd för fem dagar."

"Det skall bli!" svarade hans hustru. "Skaffa hit villebrådet! Vi skola till dess ha starkt öl färdigt, mer än någonsin förut, och den natten skola vi dansa sida vid sida med er!"

I den stolta Toeyzas hjärta brände en flammande vrede. Blodsdroppen, som föll på hennes hand, hade väckt hennes hämndtankar och hennes demoniska makt kom över de andra kvinnorna.

"Efter hämnd ropa våra hjärtan, allas våra hjärtan", sade hon. "Grymt ha männen kränkt oss. Jag skall leda er. Ni skola alla bli fria!"

Männen kommo tillbaka från jakten, tungt lastade med byte. Det fanns överflöd på allt Nu blev det en fest! Kvinnorna hade berett rikligt med öl. Männen drucko alla och vilade en stund. Så begärde de mer. Då räckte varje kvinna sin man en skål, till randen fylld av en ödesdiger dryck. Så hade Toeyza befallt. De hade blandat giftig mandioka-saft i brygden, vilken bragte dem alla döden. Förgäves ropade männen efter räddning. De föllo alla till marken.

"Glädjens nu!" utropade Toeyza. "Kvinnor, nu äro vi fria. Aldrig mer skall en gemål behärska er, lagen skall aldrig mera slå er, underkuva er och lura er, om ni följa mig." Några hade flytt. De andra dansade med tvungen glattighet hela natten, alla med vanvett i själen.

Genom skogarna skred i god ordning ett tåg av kvinnor. De buro hängmattor att sova i, livsmedel och vapen. De voro rustade för en lång marsch i främmande land. Alla lydde sin anförare, den slanka Toeyza. Mången gång kämpande, mången gång flyende, endast litande på sina bågar drogo de vägen fram.

Mången missnöjd hustru slöt sig till dem. De förkunnade befrielse, kallade sig "kvinnofolket" och behandlade alla äkta män som fiende. De fördrevo eller dödade männen och sade till hustrurna:

(Forts. sid. 1128.)

Om Ellen Key.

Det var en syd-ländskt solig fläkt som svepte genom Idunklubben sist, då fru Gerda Hellberg-Castelli höll föredrag om Mus-solini. Den store diktatorn hade en entusiastisk beundrarinna i fru Castelli och det var med intresse man tog del av hennes livfulla kåserier, för vilket Idunklubben tackar henne värdsamt och hjärtligt.

Efter föredraget sjöng fru Valborg Beer, som för varje gång man hör henne på nytt stärker intrycket av att vara på väg mot den stora sängerskebanan.

Några erinringar om Ellen Key

blir ämnet för nästa klubbaftons föredrag, då sekt. II sammanträder torsdagen den 3 nov. och sekt. I torsdagen den 10 nov. En av Ellen Keys närmaste vänner, en av dem, som trognast

Idunklubben nästa gång.

stått vid hennes sida, följt hennes gärning och hyllat hennes minne, kommer att teckna hennes bild — författarinnan, fru Gurli Linder, känd och välsäker för Iduns läsekrets. Det är Idun en stor glädje att få hälsa fru Linder som klubbens gäst och vi veta att klubbmedlemmarna ha en värdefull och givande kväll att vänta i hennes sällskap.

Idunklubben i Malmö.

sammanträder nästa gång fredagen den 11 nov. å restaurang Palladium och gästas då av Iduns Paris-korrespondent, författarinnan fru Anna Lever-tin, som håller föredrag över ämnet "Franska kvinnor som lyst och älskat" — samma föredrag, vilket samlade fullt hus i Stockholm och entusiastiska lovord. Det bör bli en kväll av rang för Malmöklubben.

Gurli Linder.

Frukostbröd

300 gr. sammalet vetemjöl
250 " fint
4 teskedar Tomtens Bakpulver
2 " socker
1 1/2 tesked salt
1 1/2 matsked smör
3 3/4 del. mjölk

BEREDNING: Mjöl, Tomtens Bakpulver, socker och salt blandas. Knåda in smöret i den torra blandningen. Rör i mjölken hastigt och arbeta massan till en smidig deg. Dela denna i fyra delar och forma varje del till en rund 1 cm. tjock kaka, som skäras i fyra delar korsvis. Grädda genast i varm ugn.

IDUNNS PORTRÄTTGALLERI

HULDA HOLLINGWORTH.
F. Danckwardt-Lillieström, Örebro. Änka efter ingenjören Andrew Hollingworth. 85 år den 7 november.

JENNY BÄCKDAHL.
F. frih. Kruuse, Stockholm. Änka efter grosshandlaren Carl Bäckdahl. Mor till fru E. Strandh här nedan. 80 år den 4 november.

ULINKA FOCK.
F. von Hennigs, Stockholm. Maka till f. d. majoren, frih. A. Wilhelm R. Fock. 75 år den 5 november.

HILMA WELANDER.
Fru, Örebro. Änka efter möbelhandlaren Alexis Welander, Örebro. 70 år den 22 oktober.

HILDA PETERSSON.
F. Bergquist, Göteborg. Soc. o. filantrop. intresserad. Maka till konsthandl. Albin Pettersson. 70 år den 25 oktober.

JULIA RYDSTRÖM.
F. Klingström, Sjöryd, Grästorp. Maka till grosshandlaren Leopold Rydström. 70 år den 7 november.

INGEBORG RHODIN.
F. Suneson, Arvika. Änka efter brukspatronen Carl Rhodin. 65 år den 4 november.

ANNA CLAESON.
Fru, Uddebo. Maka till fabrikören Rickard Claeson, Uddebo. 60 år den 19 oktober.

ELISABETH ANKARCRONA.
F. Carlsson, Slattefors. Maka till hovjägmästaren Oscar Ankarcrona. 60 år den 5 november.

REGINA EKBERG.
Fröken, Örebro. Förste kassör vid Telegrafverket. Dotter till prov.-läk. E. W. E. Ekberg. 55 år den 3 november.

MAJA STRANDBERG.
F. Flinck, Ystad. Ordf. i Fredr. Bremerförb. lokalavd. m. m. Maka till rektorn, fil. d:r Magnus Strandberg. 55 år den 9 november.

ELLEN FLENSBURG.
Fröken, Gävle. Led. av stadsfullm. Dotter till grosshandl. Fritz Flensburg o. hans maka, f. Zetterström. 50 år den 22 oktober.

ELISABET STRANDH.
F. Bäckdahl, Sunds glasbruk, Äng. Maka till d'sponenten Isak Strandh. 50 år den 31 oktober.

HEDVIG ÄGREN.
F. Freidenfelt, Mörby, Stocksund. Maka till f. d. härads-skrivaren Otto Ägren. 50 år den 4 november.

MÄRTHA HALLBERGSON.
F. Leth, Norrköping. Sveriges 1:sta kv. farm. Änka efter apotek. J. E. Hallbergson. 50 år den 5 november.

INGA SÖDERBERGH.
F. Sävje, Göteborg. Med. kand., gymnastikdir. Maka till överläkaren, med. d:r Gotthard Söderbergh. 50 år den 6 november.

MARIA BERGSTRÖM.
F. Hansén, Nora. Maka till grosshandlaren Hjalmar Bergström. 50 år den 7 november.

RAGNHILD BRUNIUS.
F. Olsén, Djursholm. Maka till redaktören Axel Brunius. 50 år den 7 november.

SIRI ANKARCRONA.
F. Janson, Söderhamn. Maka till bankdirektören Claes Ankarcrona. 50 år den 8 november.

ANNA BRATT.
F. Bohman, Göteborg. Änka efter grosshandlaren Sven Bratt. 50 år den 8 november.

RUMFORD BAKPULVER

HÄLSOSAMT och PRISBILLIGT

FOTOGRAFIET. EN STORSTADSBILD

HAN FÖLJDE MIG STÄDSE I HÄLARNALNA precis som ett litet föl. Om vi levat i medeltiden, skulle jag varit slottsfru och han min lilla page. Han skulle ha bugat sig sirligt och räckt mig en bukett av vildrosor och krusmynta.

Men eftersom vi leva i nutiden, passade han upp mig på idrottsplanen, där vi spelade handboll.

— Tant spelar kull! utbrast han ofta hänyrckt. Jag kände mig mycket smickrad.

— Du spelar också kul, svarade jag argtigt. Är inte din mamma stolt över, att hennes grabb är styvast i fotboll i hela Västerås stora stad!

— Min morsa ä' i Stockholm, hon!

— Å, jasså... Något sade mig att jag råkat röra vid ett ömtåligt ämne. Jag visste nämligen ej mer om Nisse, än att han var 13 år och väldigt duktig på idrottsplanen. Och så, förstas, detta, att han med tydlig tillgivenhet slöt sig till mig, vilket jag tillskrev min färdighet i det eleganta handbollspelet.

Nisse stillade emellertid snart min vaknande nyfikenhet vis à vis sina personliga förhållanden. Han fortsatte nämligen oförfärat:

— Jag bor hos mormor. Hon är väldigt kul, hon med! Morsan tjänar pengar i Stockholm, mycke pengar, må tant tro.

— Det var ju roligt det!

— Ja, då! Hon bor hos en tant där. En fin tant. Här ska tant få se'na. Nisse halade fram ett tämligen medfaret kort han haft gömt i en gammal plånbok. Det var två unga fruntimmer på kortet.

— Den där är morsan! Nisse pekade på en kvinna med vackra, fylliga former, modernt klädd, med mycket korta kjolar och mycket välformade ben.

— Stunsiga ben, va? menade Nisse om sin morsa.

— Joo, väldigt fina, svarade jag. Hon

Med blitljusets skärpa och obarmhertiga realism ger förf. Maj Hirdman i denna skiss bilden av en mor eller rättare karrikaturen av en sådan, produkten av storstadslivets elände.

är riktigt rar, din mamma. Du tycket väl om henne mycket?

— Jo-o, drog Nisse förläget på det. Visst tycker jag om'na. Men det är så konstigt, när man aldrig får se sin morsa och tala me'na. Man vet inte hur man tycker te' sist...

— Kommer hon inte hem och hälsar på ibland?

— Nä, hon får inte för mormor. Mormor är arg på'na, för att hon inte kommer hem och arbetar på verkstan.

Men hon tjänar ju mycke' mer pengar i Stockholm. På verkstan tjänar man inte mycke'. Tant Olsson, som jobbar där, tjänar bara högst 30 kronor i veckan. Morsan kan tjäna 50 kr. om dan hon ibland. Hon arbetar på restaurang, ser tant.

Tant förstod det, och tant förstod också, att mormor inte behövt neka dottern att stiga in över hemmets tröskel bara för att hon tjänade pengar på en restaurang. Men det grubblade Nisse ej över, som väl var.

— Morsan skickar hem mycke' pengar, men ibland slarvar hon, och skickar inte alls, konstaterade Nisse med en nykter blick på det skrynkliga kortet.

— Titta vad det står på baksidan!

Jag blev mycket nyfiken. Vad skrev väl denna förlorade kvinna till sin lilla son? Något rörande, något som helgats av smärtan hon måste förmimma ibland, då hon tänkte på sitt övergivna barn... Så här stod det:

— Den här mohärklädningen ni ser på kortet, har jag ändrat och gjort kort. Är den inte fräsig va...

Jag tror inte Nisse såg, hur överväldigad jag blev. Han sade nämligen med ett slags ironi: — Fräsig, va? Här säger vi kul, eller hur, tant?

— Jo, vi säger kul... Är kortet sänt till dig, Nisse? I brev, menar jag.

— Ja, visst! Brevet var till mormor, förstas.

— Skriver mamma inte särskilt till dig?

— Nä, hon hälsar förstas i brevet. »Hälsa Nissepojken», skriver hon.

Nu ville jag bra gärna veta, om han visste något om sin far. Men hur skulle jag få fram det...

— Brukar du hälsa på farmor någon gång då? frågade jag och skämdes för min nyfikenhet.

— Näddå. Känner dom inte. Jag vet bara att min far är rövare och bandit i Amerika.

— Men vad i all världen säger du, barn! Är din far rövare och bandit i Amerika?

— Jag var verkligen häpen. Men jag fann mig snart och förstod, att detta var Nisses stora stund. Han ville göra mig häpen. Han ville vara främst på andra områden än fotbollen. Han såg högst belåten ut. Han hade stukat mig fullständigt.

— Hur vet du det där då? Det är kanske misstag...

— Jag vet, att han är bandit och rövare, svarade Nisse med övertygelse. Han har varit med och skjutit på tåget — dom tänkte ta postpengarna — och sen har han rövat så där många gånger. Det har han skrivit i brev till mormor... Mormor säger att han kommer att sluta i galgen.

— Ja, men Nisse, det där var ju riktigt hemskt! Är du inte ledsen över att din far kanske blir hängd?

Nisses ljusblå ögon sågo en stund funderamt mot marken. Sedan sade han lugnt: — Nä, jag är inte lessen! Han klarar sej nog. Och klarar han sej inte, så bryr jag mej inte om'et...

— Har du sett honom någon gång?

— Ja, en gång när jag var liten, då såg jag honom genom fönstret. Han stod nere

(Forts. sid. 1129.)

Lördagen den 22 oktober sammanvigdes i S:t Nicolai kyrka i Nyköping löjtnanten vid Kungl. Flottan Fölke Melcher och fröken Ingegerd Ödman, dotter till häradsskrivaren Nils Ödman och hans maka, född Larsson. (Foto: Kling, Nyköping).

I Caroli kyrka i Borås sammanvigdes lördagen den 22 oktober löjtnanten vid Andra livgrenadjärregementet Artur Linton och fröken Barbro Rydén, dotter till direktören Gustaf Rydén och hans maka, född Blackstadius, Borås. (Foto: Sörner, Borås).

Dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

Jesus sade: Den som vill bliva störst bland eder han vare de andres tjänare. Matteus Ev. 20: 26.

Människosonen har kommit icke för att låta tjäna sig utan för att tjäna och giva sitt liv till lösen för alla. Matteus Ev. 20: 28.

Vadhelst I gören, gören det av hjärtat såsom tjänaden I Herren och icke människor.

Kolosser br. 3: 23.

I veten ju att I till vedergällning skolen av Herren få eder arvedel, den herre I tjänen är Kristus.

Kolosser br. 3: 24.

Om någon vill tjäna mig så följ han mig och där jag är där skall också min tjänare få vara. Om någon tjänar mig så skall min Fader ära honom. Joh. Ev. 12: 26.

Kristi kärlek tvingar oss. 2 Kor. br. 5: 14.

Han har dött för alla på det att de som leva, icke mer må leva för sig själva, utan leva för honom, som har dött och uppstått för dem.

2 Kor. br. 5: 15.

Herren dem giver själv förmåga, som i sin tjänst han kallat har. Vem skulle eljes kunna våga, vem till hans tjänst väl vara snar? Vem vore duglig? så vi fråga: ordet dock giver oss till svar: Herren dem giver själv förmåga, som i sin tjänst han kallat har.

En hälsodryck för alla är "MATTE REAL" Äkta Brasilianskt Hälsoté

I originalförpackning från HANDELSFIRMAN BRASIL Skänegatan 31, Göteborg.

D:r Lenglet, ordförande i "Internationella Förbundet för rena näringsmedel", Paris: Mattets inflytande över en normal organism synes vara den stimulerande verkan som det utövar på hela nervsystemet, både det cerebro-spinala och det sympatiska. Det bör helst tagas på morgonen, på fastande mage, då det ger en skön känsla av välbehag, det ökar krafterna och klarar hjärnan.

"DE FÖRSTA AV DAMERNA"

UR HÄNDELSERNAS FILM.

Vi ha flera händelser under den gångna veckan att anteckna ur damvärlden och man kan även presentera huvudrollernas innehavare som "de första av damerna", ty var och en i sitt slag äro pionjärvinnor. T. o. m. prinsessan Viktoria, eller hur?

De lyckliga nyförlovade — exkejsar Wilhelms syster, den 62-åriga prinsessan Viktoria av Schaumburg-Lippe och hennes unga 23- eller 28-årige (de lärde tvista om siffran!) brudgum, ryssen Doorjanin Zoubkoff.

Det var inte länge sedan man munhöggs vilt i frågan om kvinnans lämplighet som domare. Nu kan redan en så ung och förtjusande dam som e. o. hovrättsnotarien Marguerite Traugott bekläda det vördnadsbjudande ämbetet. Fröken Traugott — som ses på väg till sin domsaga här — avlade härom dagen domareeden och blir den första kvinnliga domaren under Svea hovrätt.

Marta Eggert heter en liten dam från Budapest, som varit på Stockholmsvisit för att låta oss höra sin fenomenala — koloratursång. Inte illa marscherat vid så unga år!

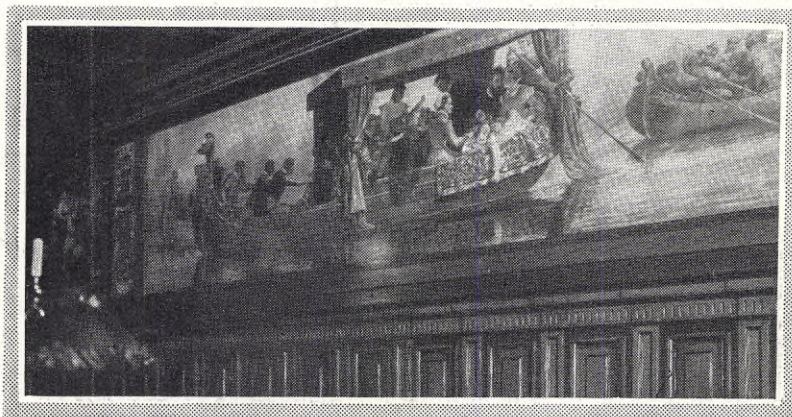

En pionjärvinna från England, miss Edith Tancred, gör Stockholm den äran. Hon är chef för en kvinnlig polisskola och höll föredrag i Stockholm om det kvinnliga polisarbetet, som hon på det livligaste rekommenderade åt oss.

PALATSET VID HAMNGATAN

ETT PATRICIERHUS I GAMLA STOCKHOLM.

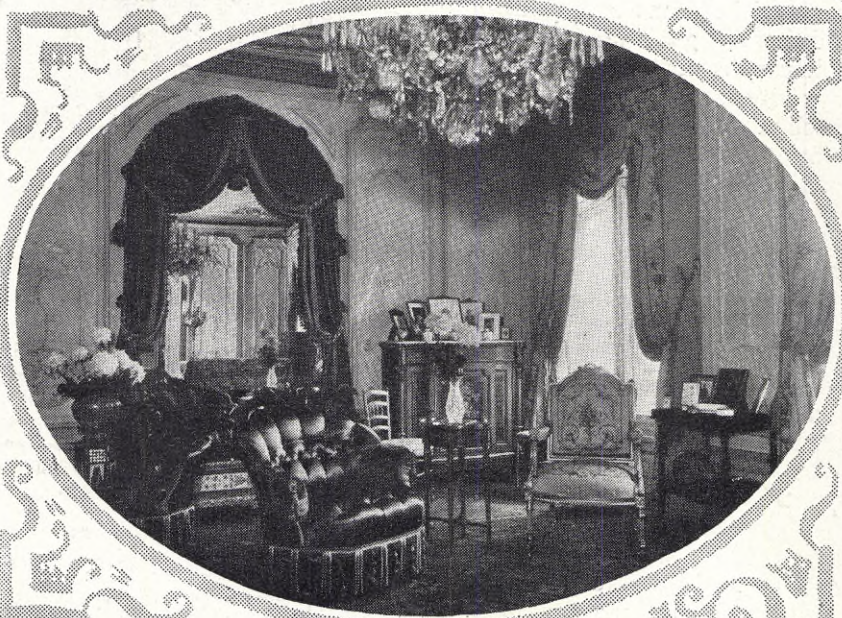
Sagerska husets fasad är välkänd av var och en som brukar trafikera nedre Hamngatan och mängen har kastat beundrande blickar upp mot de vackra franska balkongfönstren. Säkert skall det intressera lite var att kasta en blick bakom den solida ekporten som stänger det brusande storstadslivet ute från en liten förnämlig värld, ett hovmannahem, med traditioner från "gamle kungens tid".

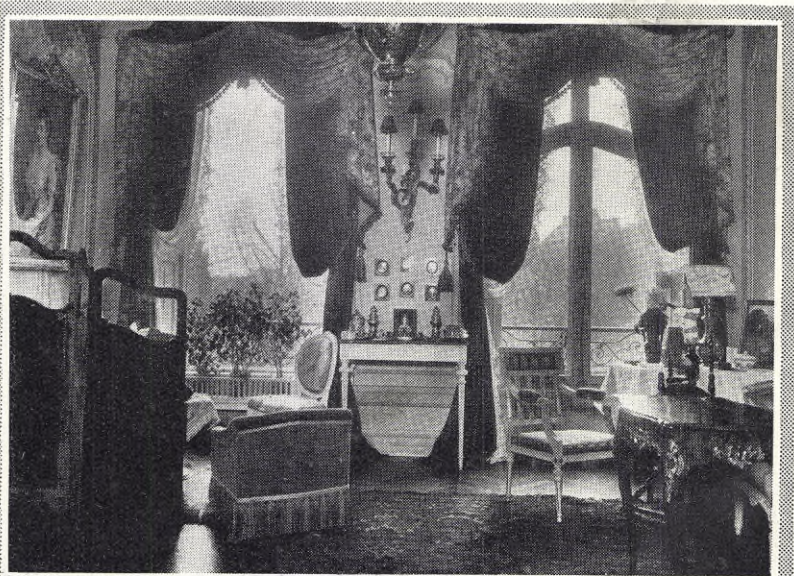
"Sakta glida vimpelprydda båtar..." Scholanderfrisen i biljardrummet.

Hovstallmästare Edvard Sager vid sitt arbetsbord.

Salongen i våningen en trappa upp, där 80-tal och empire förenas.

Ett salongshörn med utsikt över Kungsträdgården. T. v. över soffan Edelfelts pastellporätt av friherinnan Sager.

ÄNDA TILLS FÖR FEM, SEX ÅR sedan förundrades främlingar i Stockholm — kanske också många infödda — över att Hamngatan till en del var belagd med tråkubb. Hovarnas klingande slag och vagnhjulens buller mot gatstenarna sjönk plötsligt mitt i brusande trafikcentrum så att det lät som åskbuller i fjärran. Det var framför Sagerska huset som denna sympatiska anordning var vidtagen, till stort behag för husets beboare och gatans vandrare. Folkhumorn, som ibland är ganska fyndig, hade döpt den träfodrade gatbiten utanför hovstallmästarens hus till »Stallgolvet». De av stenbullret plågade gjorde ofta vid sina Hamngatpromenader den reflektionen att alla Stockholms gator, inte bara Ridarhusgränden och en bit av Hamngatan, gärna kunde beläggas med tråkubb. Men Stadsfullmäktige som representerar förståndet och ansvaret i staden slopade en vacker dag tråkubben helt och hållet i stället. Den — tråkubben — slets ut alldeles för fort i det Stockholm som började bli storstad.

Men det lilla privatpalatset vid Hamn-

"Mamsell" har just satt en anka på spettet. Foto. Kapten P. Källgren.

gatan har alltjämt kvar sin gammaldags förnämliga prägel. Och den solida inkörporten bör för ett stockholmsbarn vara närapå lika intressant som ingången till Skansen, för där bakom finns ett stall där hästar

trampa och gnägga. Det är verkligen förtjusande att någon gång se en krämmande häst och inte en bil föras ut ur en port vid en huvudgata och den synen kan man få njuta av var morgon utanför Sagerska huset. Hovstallmästaren försummar nämligen aldrig sin dagliga morgonpromenad till häst.

Stämningen av patricierhus i gamla Stockholm som själva fasaden och ingångsporten med de bastanta kopparklapparna inge, blir ytterligare förtätad om man får sagda port att öppna sig. I entrérummet med kapprum å omse sidor och trappan, med tjock röd sammetskordong till räck i fonden, tar en livréklädd betjänt eller fru Olsson i stärkt, snövit kråsmössa emot. Det är ingen risk för att någon obehörig skall slippa upför trappan till våningarna.

Sagerska huset har inga jättegemak, där praktmöblerna stå och ropa till varandra. De relativt få rum som finnas i varje våning äro inredda för familjär samling kring arbetet, boken eller brasan. Möblerna äro varken museipjäser eller bräckliga spinkiga

Torrshamponeringar böra företagas 1 & 2 gånger i veckan, varvid håret utkämmas väl samt delas och noga inpudras med Gahns EXCELLENT. Därefter borstas håret omsorgsfullt rent medelst en borste med långa borst.

BERÖVA ej håret dess mjuka fall och naturliga skönhet och glans genom ideliga tvättningar. — En berömd filmstjärna, känd för sitt vackra hår, har nyligen gjort ett synnerligen uppmärksammat uttalande om hårets skönhetsvård, vari hon kraftigt fördömer den moderna kvinnans överdrivna vattenshamponering. Hon säger bl. a.: "De flesta kvinnor förstöra sitt hår systematiskt genom att tvätta det alltför ofta. Ett friskt hår bör ej tvättas mer än en gång i månaden, annars tvättas allt liv ur det. Det finnes ett mycket bättre medel att hålla håret fritt från fett, mjäll och orenligheter än ofta upprepade tvättningar, och det är det på vetenskaplig väg utexperimenterade torrshamponeringspulvret, med vilket håret ett par gånger i veckan inpudras, och som sedan avlägsnas medelst grundlig borstning. Pulvret uppsuger fett och orenligheter i hår och huvudbotten, och borstningen gör håret vackert, fylligt och glänsande."

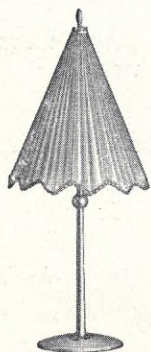
EXCELLENT

är just ett dylikt, allmänt uppskattat torrshamponeringspulver, sammansatt av olika ämnen, som äga förmågan att absorbera fett, mjäll, damm och andra orenligheter och samtidigt göra håret poröst, livfullt och lättfriserat samt få fram de skiftande nyanser, som skänka håret dess skönhet och charme.

Ungefär en gång i månaden bör håret dessutom shamponeras med Gahns OLIPALM-SHAMPOON eller Gahns SHAMPONERINGS-PULVER (med tillsats av ägg, svavel, tjära eller kamomill) och där efter noga ingnidat med WATZINS SVAVELPOMADA.

Öka hårets och därmed Er egen skönhet genom torrshamponering med EXCELLENT. Ett etui Excellent räcker till ca 20 shamponeringar.

Gahns
UPSALA
Kungl. Hovleverantör

Elektr. Belysningsarmatur
Belysningsglas
Hushållsglas
Prydnadsglas

BÖHLMARKS

Huvudkontor:
STOCKHOLM SÖ.
Utställningslokaler:
Högbergsgatan 19—25 Norrmalmstorg 4

tingestar utan ett gammalt hems reela och ändamålsenliga bohag, här och där en smula nött, möbelklädseln lite blekt i färgen, allt vittnande om att här har livet flutit i fåror som hemmets skapare själva danat, hit in har aldrig modern smak- och modeströmning trängt med omstörtande och vrakande. Det står en emma klädd med glänsande porslinsblått siden i salongen uppe i andra våningen och sträcker sin svällande breda famn mot den inträdande. Runt omkring den stå möbler med betydligt större pretention, men faktum är att en av de hypermoderna öronlapps- eller andra fåtöljerna skulle göra mer väsen av sig än vad emman gör. Vem som helst skulle vilja ha en sådan gammal ljuvlig sittmöbel från farfars salong i sitt moderna hem, men vem som helst »vågar» inte!

Innanför salongen ligger ett litet ljust kabinett, där minnet av den avlidna friherrinnan Sager tyckes dröja mer än någon annan stans i huset. Där står hennes lilla låga bekväma möbel i ett fönsterhörn, där hennes slända, som hon verkligen kunde spinna på, där hänger Edelfelts charmanta porträtt av henne över soffan. Och i fönstren grönskar och blommar det som det brukar göra i husfruns eget rum.

Överallt falla gardinerna i rika dubbla lufter, konstrikt arrangerade med draperingar, uppburna av hållare med sådana där jättelika snörmakeritofsar. »Det moderna sättet att låta gardinerna hänga rakt ned som tvättkläder, tycker jag inte om», anmärker hovstallmästaren i förbigående.

Det är också något annat som inte tolereras här i huset — att dörrar och fönster gå tungt och trögt. Allt som går på gångjärn — vackra cicilerade gångjärn förresten — glider lätt och ljudlöst för minsta tryckning av ett finger. Lägg er inte med hela er tyngd mot porten därnere t. ex., den går upp som vore den en fjäder. Eja, om husvärdar i allmänhet komme underfund med konstruktionen på fönster och balkongdörrar sådana de äro i Sagerska huset!

Om f. ö. något särskilt bland så mycket vackert skulle nämnas för sig, så vore det Scholanderfrisen i biljardrummet. Runt väggarna har konstnären framställt de olika tidsskedena i några genremotiv, mycket vackra och stämningsfullt utförda.

I våningen två trappor upp är köket inrymt, ett kök som skulle komma det att vattnas i munnen t. o. m. på den mest kräsne köksmästare. Spisen, en fransk sådan, fyller större delen av en vägg och bredvid den är inbyggd en särskild spis för stekning på spett. Framför träkolsgloden vrider sig just nu en guldbrun doftande fågelkropp runt — vridningen sker automatiskt — och proceduren för en i minnet alla medeltidsballader man läst. Men det är bara unga djur som böra komma på spett,

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Matmø

Befria
rumsväxterna
från ohyra.

Osvikligaste medel är vårt Jofurolbad i förpackningar från 75 öre per styck.

Erhålles hos alla färg-, frö- & kemikaliehandlare.

TEKN. FABRIKEN JOFUR
Postbox 227. Stockholm.

JOFUROL

Begär alltid Vitrum's tillverkningar:

Maltextrakt Vitrum, bästa näringsmedel.
Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa vitaminpreparat.

Mineralvattensalter Vitrum.

Laxérmamelad Vitrum, bästa avföringsmedel.

Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot halsbränna.

FERROL Vitrum, det kraftigaste aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält, fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
Apoteket Vasens Apoteksvarucentrals
Laboratorium, Stockholm.
Samtliga preparat finnas på alla apotek.

Hotell Tunneln.

MALMÖ. Tel. Nannanrop.

Komfortabla resanderum, alla med centralvärme, rinnande varmt och kallt vatten samt telefon.

Flyglar - Pianinon

Bechstein
Aug. Förster
Aug. Roth
Lauberger & Gloss

Billigaste priser och bästa avb.-villkor.
Edert gamla tages i byte.

Illustrationer o. pris gratis på begäran.
A.-B. J. A. Fogelqvists Musikhandel,
No-rköping.

IDUN

Mästernuallsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av Utgivare:
Frithiof Hellberg Beyron Carlsson

Redaktör:
Eva Nyblom

Redaktionen: Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
Norr 9803 Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 Annonsskontoret: Norr 6147
Norr 402 Annonsschefen: 1646

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

50 öre vid bred textspalt, Lediga platser och plats-
40 öre vid smal textspalt, sökande 30 öre, pensionat,
Helmarg. 55:—, halvmarg. skol- och diverseannonser
30:— pr gång, 20 mm. hög. 35 öre, minimipris 4:20.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A.	Uppl. B.
Praktupplagan	Vanl. upplagan
Helt år 17:—	Helt år 15:—
Halvt år 9:—	Halvt år 8:—
Kvartal 4:50	Kvartal 4:25

Dåsighet och Olust

är enligt vetenskapen bevis på dåligt blod och otjänliga ämnen i kroppen, gifter som måste rensas bort.

Fruksalt-Samarin renar effektivt blodet, befriar magen och tarmarna från osunda samlingar, utdriver den skadliga urinsyran från kroppen, är välgörande för levern och njurarna.

Fruksalt-Samarin utför en grundlig invärtes rengöring vilket sätter kroppen i god form, därför är det hälsobringande att dagligen dricka **Fruksalt-Samarin**. Pris pr fl. kr. 2.50 säljes å apotek, hos Drog- o. Färghandlare m. fl.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

"Avos gillas av oss!"

Ty Avos-mangeln sliter ej kläderna, är tyst och lättgående — en idealisk hushållsmangel.

Observera Avos-märket å varje mangell!

Fråga Eder handlande efter Avos eller tillskriv

AVOS, Örebro. T

SINGER

symaskin för såväl enklare som finare sömnad.

Bholepalmine

cremen som skyddar huden vid bläst och kyla

förklarar mamsell. Det är f. ö. vissa prentioner med en så traditionsrik inrättning som ett stekspett, riktigt modern skolköksseminarieutbildning skulle bestämt komma till korta med det. — Mamsell själv måste räknas till Sagerska husets klenoder, hon såväl som hennes närmaste »man» vars far och farfar också varit i Sagerska släktens tjänst och den gamle älskvärde portvakten Olsson, vars karaktäristiska apparition nästan blivit ett drag i Hamngatans fysionomi.

Det har framförts förslag om att använda Kungsträdgården till parkeringsplats för bilar. Man vet aldrig vad som sker, dock är det att hoppas att ett så ogrundligt förslag aldrig vinner gillande. Men då man från den ombonade lilla världen bakom fönstrens sammetsvådor och spets-skyar uppe i Sagerska huset betraktar det gamla »Karl XIII:s torg» går bara en stor och varm framtidsönskan till makterna: Måtte aldrig bensinångor få förkväva doften från mull och rosor därnere och aldrig ett affärspalats eller en hyreskassärn resa sig på denna, ett av de sista verkliga patricierhusens från 1800-talets Stockholm tomt!
TH. K.

Varför föraktar man pengar?

(Forts. fr. sid. 1118.)

misstagen. Det görs oerhört mycket gott med pengar, var stund och varje dag. Men det göres nästan allt bara anonymt eller med detta elementära villkor att det inte skall bli känt. Hur skulle det då bli känt? Det är inte den som ger pengar som skulle tala om det. Så klok är man välan i alla fall, att man ej själv för ut sig som en bracka! Och knappast är det väl den mottagande heller, om även tacksamheten ibland kunde driva därtill. Men så mycket takt har man väl själv, att man inte för ut den gode givaren som en bracka!

Men penningen hör till de ting, vilkas rykte är sämre än de själva. Är inte penningen en vehikel till skönhet och godhet, till trevnad och välbefinnande både för det egna jaget och dess nästa? Ligger det icke en oerhörd fond av godhet i en summa pengar, ur vilka man redan med litet fantasi kan se framtrölat ett sjukhus eller ett ålderdomshem, ett gott verk överhuvudtaget? Eller i en summa som din vän kommer med till dig och säger: »Detta ha vi samlat till dig för att du skall få resa söderut och låta solen lysa på din usla kroppshydd.»

Hur kan det komma sig, att penningen fått så dåligt anseende? Det behövs många kloka hjärnor för att utfundera detta. Kanske är det därför, att det finns folk som från tidernas morgon handskats egoistiskt och ovarsamt med penningen, och därigenom gett den denna nimbus av egoism, som den mot sin vilja och stick i stäv med sin naturs utmärkta egenskaper tyckes äga. Eller stammar nimbusen från den samfälliga bitterheten hos alla dem, som förgäves försöka slumpa åt sig pengar till egna och egoistiska ändamål? Och som för att hämnas startat den felaktiga teorien om penningens lumpenhet, krasshet och brackighet?
ALMA SÖDERHJELM.

Tre råd till min mamma.

(Forts. fr. sid. 1120.)

grädda plättar och lägga in sylt. Bebban är så rysligt stolt över sin mamma för att hon kan laga världens härligaste gratinerade fisk, men jag skulle vilja se min mamma gratinera en fisk, hon som inte vill ta i en fisk bara för att hon tycker att den är klibbig.

Därmed är jag framme vid mitt tredje och sista råd. Det är så här:

INREG. VARUM.

MILANAISE UNDERKLÄDER

med ovanstående insydda

ELKO-MÄRKE

äro av

HÖGSTA ELEGANS

Trikå A.-B. ELKO, Stockholm.

M. ZADIGs

prisbelönda neutrala

Lanolin Crème-Tvål

den yppersta av alla Toilette tvålar, förlänar huden ungdomlig friskhet och skönhet.

M. ZADIG, Malmö.

H. M. Konungens Hovleverantör.

Nederlag i Stockholm: Regeringsg. 27.

„ Göteborg: Chalmersg. 20.

Fjäder och dun till partipriser

Ångrensad extra prima fågelfjäder å kr. 2.25 pr kg.

D:o Andfjäder å kr. 3.— pr kg.

D:o Andhalvdun å kr. 3.75 pr kg.

D:o Gåsfjäder å kr. 5.50 pr kg.

Exp. franko minst 5 kg. Prover sändas på begäran. Äldsta och största specialaffär inom branschen i Sverige. Köp icke fjäder och dun förrän Ni infordrat offert från

S. H. SVENSSON,
LANDSKRONA.

Firman grund. år 1905. Tel. 390 o. 1190.

Sprit och glycerin

jämte andra för huden välgörande ingredienser ingå som huvudbeståndsdelar i tillverkningen av

Eneroths Klubbtvål

Var och en som sätter värde på en verkligt förnäm, balsamisk toalettvål, torde själv prova och bedöma.

Pris Kr. 1: — pr styck.

A.-B. ENEROTH & C:o, GÖTEBORG.

Om Klubbtvålen ej finnes hos Eder leverantör var god tillskriv fabrikanterna, som expediera fraktfritt mot postförskott kartong om 3 tvålar.

ÖSTLIND & ALMQUIST
Flyglar, Pianon & Orglar
Kungl. Hovlev.

A-B FÖRENADE PIANO- & ORGELFABRIKER
GÖTEBORG

**ETT GOTT RÅD
AV PEARL WHITE.**

Den i Paris uppburna konstnärinnan säger: "För borttagande av all besvärande hårväxt anbringas man endast litet av den parfymade Taky-cremen sådan den kommer ut ur tuben, man väntar 5 minuter och tvättar sedan med kallt vatten. — Det är allt. — Ni kommer att bli överraskad av resultatet och kommer att säga farväl till såväl den farliga rakkniven, vilken framkallar finnar, lämnar fula svarta prickar och åstadkommer en hård och hastig hårväxt, som till de andra besvärliga eller illaluktande hårborttagningsmedlen. Taky är ekonomisk och oskadlig samt upplöser hårrötterna med det resultat, att håret oftast fullkomligt utebliver. Det är en underbar uppfinning, och jag är förtjust i den."

Den patenterade Takykremen tillverkas i Paris och försäljes i Sverige i alla förstklassiga parfym-, sjukvårds- och kemikalieaffärer till Kr. 2:— pr tub. Endast en storlek, den i förhållande till priset största och fördelaktigaste.

Generalagentur för Sverige:
AKTIEBOLAGET PARFYMERI R. BARLACH, STOCKHOLM I.

Med vatten och tvål

avlägsnas orenligheterna i hudens porer, men med handduken av Wallners Allmogedräll uppsuges vattnet snabbt och effektivt, samt frotteras huden lämpligast, vilket är ett minst lika viktigt moment, ty med en handduk, som lämnar huden halvtorr, är denna synnerligen benägen att bli röd och kvisslig. Lär Er känna denna utmärkta vara genom att begära vår ill. katalog, som sändes gratis och franco.

Gynna våra befullmäktigade ombud, som visar Eder ett stort sortiment av alla andra slag av förstklassiga, kvalitärliga Linnevaror, praktiga vita Bomullsvävnader, Mattor, Filtar o. d.

WALLNERS HELSINGELINNE-INDUSTRI

Inneh. Ferd. Wallner HUDIKSVALL

En modern kvinna

vet, att en vacker och ungdomlig hy i hög grad förhöjer hennes personliga charme. Hon väljer därför sina toilettmedel med förstånd

— hon väljer

YvY-Tvålen,

som på grund av sin framställning av de yppersta vegetabiliska oljor och essenser — fri från animaliska tillsatser — är den suveräna tvålen för ernående av frisk och vacker hy.

Pris 1 kr.

A.-B. YvY-FABRIKEN, YSTAD

Snälla lilla rara mamma, var snäll och bilda sin själ. Nästan varenda en av mina kamraters mammor håller för närvarande på att bilda sin själ — det ligger i den nya tiden säger alla människor. Den moderna kvinnan är inte något våp, som lever i okunnighet om tidens strömningar och kulturella företeelser, utan den moderna kvinnan går framåt mot de höga idealen och ett inre liv, byggt på litterära och konstnärliga studier och forskningar. För närvarande går över hela världen ett ljus, som jag för min del har lite svårt att klarlägga, men faktum är att det är någonting som rör sig i tiden och det duger inte att sitta slö och loj och låta sådant där vara sej främmande, för då står själen still. Lilla mamma läser ju faktiskt aldrig någon annan bok än telefonkatalogen och de franska modejournalerna, då däremot Bebbans mamma håller på att sätta sej in i modern filosofi, själv-suggestionens makt, människans inre liv, karaktärsdanning, homeopati, själens ans och tuktan, moderna religionssurrugat, kampen mot ålderdomen, hur medelåldern överlistas och moralens genealogi. Bebbans mamma, det är sålunda en mamma hela den!

Se där min lilla mamma, mina tre råd. Lägg dem på minnet och lev därefter. Pappa har också läst dom och tycker att dom är bra. Fast nog skulle jag vilja komma med tre råd till honom också, men det får bli till en annan gång. BRITT-OLGA (15 år).
genom E. Z.

Kvinnor som avskuddat männens ok.

(Forts. fr. sid. 1121.)
"Ni äro välkomna bland oss med era döttrar. Vill ni behålla era söner, då få ni stanna kvar här med dem."

Så drogo de vidare, och andra följde dem och ökade skaran. Som en epidemi grep vansinnet omkring sig bland kvinnorna.

Emellertid hade vänner funnit de döda männen. De ryste vid synen, jagade bort gamarna och begrovo liken.

Sedan följde de efter kvinnorna. Försiktigt smögo de framåt för att överrumpla dem. Det lyckades dem icke att ta några fångar, ty kvinnorna föredrogo i sådana fall att dö.

Snart kommo de till mörka, tätas skogar. Där kunde kvinnorna gömma sig bakom bladverket. Männen sågo sina bästa krigare falla. De föllo i sitt blod, träffade av de kvinnliga bågskyttarna. Då hejdade de sig, och en vis man sade:

"Vad ha vi väl att vinna? Vad skall en man med en kvinna, som betraktar honom som fiende? Låt oss återvända!"

Så drogo kvinnorna vidare mot den nergående solen. De kommo lyckligt genom alla faror och nådde till sist en plats, där de slogo sig ner, omgivna av främmande folk.

Toeyza blev drottning. Hon gav dem klara anvisningar:

"Män skola vara välkomna hos oss som sällskap, om de komma som vandrare, men ingen får slå sig ner ibland oss. Deras söner, om sådana födas oss, sända vi bort. Men när flickor födas, så vilja vi med glädje uppfostra dem till våra efterföljerskor."

Ja, så lyder ordagrann den intressanta och roliga indiansagan om kvinnorna, som avskuddade männens ok.

GUSTAF BOLINDER.

Silverboken.

(Forts. fr. sid. 1115.)
värr anonym skald i det illustra sällskapet tillvitar sin samtid:

"Chevaleriets tid — den är förliden
Och slutad längesen dess Iliad.
Snart i de borgar hemgång gjorde tiden
Der Troubadur'n om tro och kärlek kvad.

**BLOMSTER-
hälsningar**

Kungl. Hovleverantör

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL

GUSTAF EKMAN,
GÖTEBORG.
Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. U. S. A. samt B—V i Tyskland 6000 medlemmar

Säg det med Blommor!

**MILANAISE
DAMUNDERKLÄDER**

Sveriges äldsta och förmästa fabrikat, äro oöverträffade i elegans och hållbarhet. Tvättäkta. Finnas i varje välortad dameklipping. Obs! Varumärk. Floretta å varje plagg.

Föllv. end. av A.-B. Floretta, Sthlm.

Vävskedar,

Solv, Skyttlar, Spännare, Bobiner, Varp samt övriga vävredskap för hemslöjd köpas fördelaktigast från

John A. Thulin & C:o Vävskedsfabrik,
Norrköping. Tel. 393. 670.

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund. Herkulesg. 14, f. d. Lilla Vattugatan 14. Tel. 7575. STOCKHOLM. Tel. 7576. Specialitet: Familje- och arvssaker, Botredningar och testamenter. Även skriftliga förfrågningar.

**Senaste
nyheter**

nu inkomna i
KORSETTER
CORSELETTER
HÖFTHÅLLARE
BRÖSTHÅLLARE
UNDERKLÄDER
STRUMPOR
HANDSKAR
VANTAR
BLOMMOR

Priser enastående låga.

TWILFIT

Nybrogatan 11, Stockholm.
Tel. 75854, 75853.

Men för det sköna är ej slutad striden
Och helig kärlek än dig offerar glad.
I Nordens köld och uti glödhet Söder
Af samma låga människohjärtat glöder."

Att samtliga Silverbokens dikter alludera på det ömma förhållandet mellan de båda jubilerande makarna är inte en tom artighetsfras. En dotterdotter till landshövding von Kræmer brukar än i dag berätta de mest älskliga drag som belyser de känslor av inbördes beundran och uppskattning som morföräldrarna hyste för varandra hela livet igenom. Landshövdingen brukade ibland skämtsamt stryka över sin makas skuldror och säga att han var rädd »att vingarna skulle växa ut».

Landshövding von Kræmers gärning till sitt läns och folks fromma prisas ännu i Tiundaland. Men även i ett annat avseende står eftervärlden i skuld till honom. Han måste tillräknas förtjänsten av att de samtida litterära förmågorna, som då voro unga och okända och i många fall fattiga, kunde producera sina fullödigaste ungdomsverk. Landshövding von Kræmer gav med fulla händer så långt han kunde och det är känt att han jämnade vägen till ryktbarheten för de fattiga skalderna och konstnärerna genom att ge många av dem ett särdeles kraftigt pekuniärt stöd. — me.

Fotografiet.

(Forts. fr. sid. 1123.)

på granngården. Han var stor och lång och svarthårig. Han var nog väldigt stark.

Jag tyckte nu det var bäst att byta om samtalsämne och frågade därför: — Vad tänker du bli när du blir stor, Nisse?

— Jag ska bygga skyskrapor!

Jag måste le. När Nisse inte var på fotbollsplanen, så var han nämligen alltid tillfinnandes högst uppe i toppen på de mäktiga, åldriga tallar, som kröner backen vid vår stuga. Det finns aldrig någon ängslig mamma till hands att ropa: Nisse, Nisse, kom ner, du slår ihjäl dig... Ty hans gamla mormor, hon gick aldrig utom dörrn. Nisse fick slå ihjäl sig bäst han ville. Därför var han också främst ifråga om trädsklättring...

— Då måste du förstås resa till Amerika!

— Javisst! Dit ska jag och tjäna väldigt med pengar.

Jag tänkte på fadern »rövaren-banditen» och jag tänkte på modern-slarvan i Stockholm, och jag undrade vad det verkligen skulle bli av Nisse, och vad han i sin tur menade med »att tjäna pengar». Nisse hade ofta överraskat mig med att falla in i min egen tankegång. Det såg ut som om det existerade något hemligt källsprång mellan våra tankar och hjärtan, ty nu yttrade han påpassligt: — Jag tänker inte röva, som den där banditen, som är far åt mig — — precis så vanvördigt yttrade han sig, jag tycker det är bäst att återge det ordagrant: »Jag tänker varken röva, stjäla eller tigga», sade han med stolthet och hans ljusblå ögon liksom lågade. Den säd skaparen till synes så meningslöst kastat ut på hälleberget hade ändock grott och ränt trotsigt i höjden — — —

Jag blev så jublande glad. Nisse och jag måste brottas i glädjen — vi ha nämligen kommit överens om att boxning är rätt! — och han dänger mig i backen som ingen-ting. Men då blir jag förstås ilsken, och om jag inte får bättre tag, så grabbar jag åt mig hans stora, ljusa lugg och drar och ruskar. Och till slutet segra vi väl båda två. Och sedan ropas det i backen:

— Saft, saft och goda bullar! Hitåt alla grabbar på en gång!

MAJ HIRDMAN.

Den hy hon drömt om...

Den är icke enbart naturens verk. Det behövs en regelbunden och omsorgsfull vård för att hyn skall få den mjukhet och all den ungdomliga charme, som naturen medgiver.

F. Pauli's äkta Liljemjolk-Creme är det rätta medlet! Den tillför varje hudcell just de ämnen som erfordras för hyns förskönande på ett fullt naturligt sätt.

Låt gärna kritiska blickar granska händer, armar, hals och skuldror! Er hy visar blott att Ni alltjämt tillhör de unga om Ni dagligen använder

F. Pauli's äkta Liljemjolk-Crème

Finnes även överfet (blå etikett) för mycket torr hud.

**MODERNA
LINJER**

De raka linjerna fordra en smärt figur. Använd därför i stället för det starkt fettbildande sockret **Crystallosefter**, som ej giva fetma. En ask med 500 tabletter kostar endast 50 öre.

Crystallosefter

**Ni vill
magra**

Tänk på Eder hälsa och Edert utseende. Hastigt och effektivt minskar Ni Eder fetma genom att använda **Tainy** utan förändring av dieten. TAINY innehåller inget laxativ eller på organismen skadligt inverkande salter eller droger. 1 flaska Kr. 3:75, 3 fl. portofritt. Finnes hos Eder parfym- och färg-handlare, frisör, eller direkt från **THE TAINY IMPORT, Gefle**

Hovmanicuristen JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crèmer och puder tillfredsställa de högsta anspråk. Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Ett Minne för livet —

Julresa

18 dec.—7 jan. endast 995:— Kr.

Nordafrika i bil,

storslagen natur, rika historiska minnen. Nyår i Saharaöknen.

Påskresa

(Sv. M.) 4 april—4 maj 995:— resp. 1 540:— Kr.

Egypten och Palestina

samt Schweiz, Italien, härlig Medelhavsresa med förstklassig Atlantångare. OBS.! Anmälan senast 1 dec.

Dessutom sällskapsresor till Vinterolympiaden i St. Moritz, Rivieran, Paris, Italien, Wien & Dalmatien, Spanien, Nordafrika och Marocko.

Medelhavskryssningar

med "Gripsholm", "Stella Polaris", "Monte Sarmiento", Nordd. Lloyd, Cunard m. fl.

Vintersport i Schweiz och Norge,

rekreationsresor till Medelhavsländerna, Nord- & Sydamerika.

A.-B. Alltrafik Resebureau

Stockholm, Hamngatan 14.
Tel. 79 37, Norr 111 55.

HOSTOL ÖÖVERTRÄFFAD BRÖSTKARAMELL H. M. DROTNINGENS HOVLEVERANTÖR Sockerbageri-Aktieb. Emil, Sthlm.

Finnes i alla välsort. affärer i hela landet.

Höstens

rusk och regn kräver gedignare fotbeklädnad men Edra skodon behöva därför ej vara tunga och klumpiga. Välj Oscarias promenadskodon! De förena det gedigna och praktiska med elegans och smidighet. — Finnes i svart och coul boxcalv samt sportläder med sula av läder, rågummi eller wesscott.

Oscaria

Egna affärer

i Stockholm, Göteborg, Malmö, Norrköping, Gevle, Örebro m. fl. platser över hela landet.

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa stilla ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktig hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

Bensintvätta

kostymer vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

JURIDISKA RÅD.

Fråga: Har testamenterat min kvarlåtenskap till en i Sverige boende släkting. Då jag emellertid har släktingar boende å okänd utrikes ort frågas, huruvida boutredningsmannen bör söka taga reda på dem för att delgiva dem testamentets innehåll.

Prenumerant.

Svar: Enär tiden för rätt att klandra testamentet börjar löpa först i o. m. att närmaste arvingarna erhållit kunskap om testamentet, bör testamentsexekutor så vitt möjligt är tillse, att delgivning sker med alla arvingarna. Skulle det emellertid visa sig omöjligt att erhålla kännedom om huruvida de ännu äro i livet, finnes möjlighet att föranstalta om dödförklaring, såvida förutsättningarna i övrigt härför äro till förmån.

Fråga: Min far är död. I boet finnes i tillgång endast möbler, vilka enligt boskillnad tillhöra min moder. Några skulder finnes icke och barnen äro myndiga. Är bouppteckning nödvändig?

En Idunvän.

Svar: Bouppteckning bör i vanlig ordning upprättas efter den döde och ingivas till rätten i och för registrering.

IDUNS SKÖNHETSINSTITUT

Blackt och grått hår.

N:r 86. Bästa Skönhetsdoktor! Mitt hår har blivit så blackigt, även grått. Vad skall jag göra för att få det litet mörkare och mer jämt i färgen? Har försökt med valnötsdekokt, hjälper ej.

Finnes det något i handeln, verkligt effektivt oskadligt medel eller någon dekokt jag kan göra?

Ellvi.

Svar: Valnötsdekokt hjälper nog i längden om den är av god kvalitet och anbringas riktigt. Men som det är svårt att själv anbringa ett färgämne i håret med god verkan, är det rådligast att låta en hårfrisörskas utföra proceduren. Numera finns det flera oskadliga och effektiva hårfärgningsmedel, som användas i damfrisørsalongerna.

Lätt som en älva,
frisk som en ros,
vacker som våren,
glad som fågeln
blir man,
om man använder

»4711»

Flaskor: vanlig form, fick
och handväskformat
Kr. 4: 75, 3: 25, 2: 50, 2:—,
1:25 och 1:—.

Tillbakavisa
efterapningarna.

4711 Eau de Cologne

man gå en söndag och skall man ha blommor med? *Osäker.*

Svar: Säkrast är att pr telefon höra efter vilken tid som lämpar sig bäst för den sjuka. Visiten bör endast räcka en kort stund, högst en kvart, isynnerhet om man ej hör till det intimaste umgänget. Att medföra blommor är ju alltid artigt och vänligt och gläder i allmänhet en sjuk.

Livförsäkringsanstalter.

Fråga: Tacksam för upplysning om namnen på de livrätteanstalter och livförsäkringsbolag som funnos i Sverige på 1860 och 1870-talet, samt om de fortfarande existera under samma namn eller uppgått i andra bolag.

Livränta.

Svar: Rän- och Kapitalförsäkringsanstalten grundades på 1850-talet i Stockholm och följdes av flera dylika anstalter för livräntor m. m. i landsorten.

Av livförsäkringsbolag är Skandia det äldsta, det grundades 1855.

Svea grundades i Göteborg 1866, Nordstjärnan 1871 och Thule, det största livförsäkringsbolag i Norden, grundades på 1870-talet. Alla dessa bolag existera ännu under samma namn.

Några mindre bolag, som grundades på 1860- och 1870-talen, gingo upp i andra större bolag.

Hyra av 2-rumslägenhet.

Fråga: 1) Undertecknad vore tacksam få veta var i Stockholm finnas hus med mod. 2-rumslägenheter för bildade självförsörjande kvinnor.

2) Vart kan man sända ansökan, då man önskar komma i åtnjutande av dylik lägenhet, som ju bör betinga betydligt lägre pris än andra. *Självförsörjande.*

Svar: Hör efter vid Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening, som har hus med smålägenheter i alla stadsdelar. Kontor Brunkebergstorg 13.

Eller hos Blomsterfonden, som har hus vid Rödabergsgatan med jämförelsevis billiga bostäder. Kontor Arsenalsgatan 9.

Polissyster.

Fråga: Vilka äro fordringarna för att bli polissyster? Vilken lön?

Svar: Kompetensfordringar äro högre flickskolebildning, sjukskö-

Vid Nervositet

gäller det i första hand att försöka stärka nervsystemet. Endast härigenom kunna nerverna återfå naturlig spänstighet och lugn. Det direkt ur hjärn- och nervsubstans framställda preparatet Phospho-Energon uppbygger på ett naturligt sätt ett överansträngt och försvagat nervsystem.

Phospho-Energon rekommenderas av talrika in- och utländska läkare såsom det verksammaste medlet vid övervinnandet av nervositet och nervösa svaghetstillstånd.

Phospho-Energonpiller fås på alla apotek i burkar å 100 och 300 st.

Kontrollant: Professor Thor Ekecrantz.

Hårolja.

N:r 87. Kan fru Skönhetsdoktor säga mig om det är bra för håret att gnida in det med olivolja?

Rosa.

Svar: Är håret mycket torrt, är det nödvändigt att ignida ett fettämne emellanåt. Dock skulle jag vilja råda er att hellre ta ricinolja uppblandad med $\frac{2}{3}$ alkohol. Blandningen kan köpas å apotek. Ignides i hårbotten i å 2 ggr i veckan.

Valnötsdekokt.

N:r 88. Var god giv mig beskrivning på valnötsdekokt, som jag själv kan koka. Skall det vara torra eller färska blad?

Ella.

Svar: Valnötsdekokt finnes att köpa färdig enligt annons i Idun. Men har ni tillgång på blad, så går det bra att göra den själv. Färska blad äro naturligtvis bäst men torkade duga också, om de äro torkade på försommaren, man får blott ta till så mycket mer för att få färgen stark. Dekokten kokas tills den blir mörkbrun, den silas och $\frac{1}{6}$ del alkohol tillsättes jämte litet koksalt. Får stå en vecka och omröres emellanåt, varefter den tappas på buteljer och korkas väl.

Innan färgmedlet användes, måste håret vara fritt från fett, d. v. s. nytvättat med litet soda eller borax i tvättvattnet, ty om håret är fett, tar inte färgen. Inte förrän håret efter tvättningen är riktigt torrt inborstas färgen i håret, länk efter länk. Sedan håret torkat efter färgningen ignides litet fett i hårbotten.

Fallande hår.

N:r 89. Idun, som giver så många goda råd. Vad skall jag göra med mitt hår, det formligen rasar av mig? Är shinglad och brukar tvätta det var tredje vecka, men efter ett par dagar är det alltid fett igen. *Förtvålad.*

Svar: Se sv. å fr. 84 2) i n:r 43 och tvätta håret på nämnda sätt en gång i veckan till en början.

När håret blir mindre fett, går det mindre ur.

Fräknar.

N:r 90. Då jag genom Iduns frågoavdelning har haft en salva mot fräknar men blivit alldeles av med receptet, vore jag tacksam om jag kunde få beskrivning på ett medel mot fräknar.

Tacksam 17-åring.

Svar: Medel mot fräknar. 100 gr. mjölksocker, 50 gr. glycerin och 25 gr. rosenvatten. Efter tvättningen på aftonen bstrykes ansiktet med ovanstående vätska, vilken får torka in i huden.

Ett annat medel, som användes mot fräknar och andra smärre fläckar i huden samt gör den jämn och vit, är *Honungs Balsam*. 112 gr. ren honung, 28 gr. glycerin, 28 gr. renad sprit, 10 gr. citronsyra, 6 droppar ambræssens. — De två första ingredienserna värmas vid sakt eld, syran löses i spriten och essensen tillsättes. När den första blandningen är kall, blandas den med den andra, och det hela omröres noga. — Anbringas i likhet med det första medlet. *Fru Skönhetsdoktor.*

Besök hos en sjuk.

Fråga: Om man vill göra visit hos en sjuk, vid vilken tid skall man då gå, när man bara har eftermiddagen ledig? Eller skall

Där ligger något under,
att

PARADISMADRASSERNA

vunnit en så stor framgång. Förklaringen är den att allt stoppmaterial sorteras, renas och decinificeras å egna moderna specialfabriker.

Paradismärket står därför i en klass för sig.

Tillverkas av:

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG.

Fjäderrenseri, Tagelspinneri, Täckfabrik.
Erh. i varje möbel- & sängklädersaffär.

NUTRICEN
bästa & billigaste
blomstergödningsmedel.
TEKN. FABR. JOFUR
STOCKHOLM

Flossamattor, Gardiner, Möbeltyger
Slitstarka, färgakta, vackra.
Konstfliten, G:la Hödskolan, Göteborg.

Brännässlans underbara förmåga att stärka och befördra härväxten samt återgiva grånat hår dess ursprungliga färg, är sedan gammalt känd och prövd i tusentals svenska hem.

EWA NÄSSELÄTTIKA

är en dekokt av näseldrogen framställd med större erfarenhet och bättre teknisk hjälpmedel än vad som står de enskilda hemmen till buds. Pris kronor 3: 50 pr flaska, 2 fl. portoifritt. Om ej Näsellaättika finnes att tillgå på Eder plats tillskriv undertecknad.

EKBLOM & WALLIN, ARVIKA.

CRÈME MOUSON

Skönhet och behag, som kännetecknar en ungdomsfrisk fin hy, uppnås och bevaras genom dagligt bruk av Crème Mouson. Den milda Crème Mouson-tvålen rensar på ett skonsamt sätt, känslig hud, under det att Crème Mouson förebygger och avlägsnar fet och skrovlig hud. Crème Mouson bibehåller huden sammetslen och smidig, samt giver den ett förnämt, behagligt utseende.

CRÈME MOUSON TVÅL

Huvudnederlag: Aktiebolaget Averco, Skeppsbron 5, Malmö. Tel. 60 79.

terskeutbildning och praktik å sjukhus. Ålder vid inträdet 28-30 år. — Begynnelselönen 2,880 kr. — Pension.

Metodik m. m.

Fråga: 1) Huru skulle denna mening lyda (ur Fänrik Ståls sägner) om man översatte den på prosa? Vem täljde väl de striders tal, som detta folk bestod?

2) Finns det någon bra Räkne-metodik ute i bokhandeln avsedd för 1:sta och 2:dra klass i småskolan. I så fall vilken? Finns det även någon bra Läsemetodik för samma klasser?

Intresserad av allt.

Svar: 1) Vem kunde väl räkna antalet av de strider, som detta folk utkämpade?

2) Ja, Räkne-metodik av Anna Kruse. Och en metodik för inläsning m. m. av C. G. Bergman, utgiven på Nordstedts förlag. Den heter Några ord om arbetet i folkskolan. Den är praktisk och lättfattlig.

Folkteatern behöver nog inte tänka på pjäsbyte under en lång tid framåt. Så länge Naima Wifstrands namn står på programmet kan direktionen vara övertygad om att "Sköna Helena", en operett av Oscar Strauss, samlar fulla hus. Den firade primadonnan spelar här rollen av en avsatt drottning, och den nödvändiga kärleksintrigen utvecklas mellan henne och hennes efterträdare, den nybildade republikens president. Denne framställes av en ung skådespelare Karl-Magnus Thulstrup, som har stora utsikter att bli en *jeune premier* av rang. I ensemblen framträdde dessutom Valdemar Dalqvist, vars excellens naturligtvis blev en verklig rolighetsminister, samt den intagande Karen Rasmussen i en liten ingenueroll.

Jannings är en filmkonstnär av guds nåde, det har han återigen visat i "Frestelse". Han har ett monumentalt ansikte, som speglar och uttrycker ett intensivt liv. Det är konst i högsta form och den enklaste mänsklighet på samma gång — eller rättare sagt, dessa två begrepp äro kanske synonyma.

Själva handlingen i "Frestelse" är väl lite uttänjd ibland och alltför laddad på slutet — resultatet hade blivit konstnärligare med mera koncentration. Men fränsett detta hör filmen till det vackraste och mest gripande man gärna kan få se på den vita duken.

E. N. & Co.

Gryning.

Novell av Märta Sjöstrand.

Dagen hade varit het och kvalmig, men när det led mot kvällen kom ett befriande åskväder med regn. Luften riktigt gungade av blixarna, som ibland tycktes komma från två håll.

Barnen sutto hopkrupna på verandan. Med vidöppna ögon stirrade de på det storslagna naturundret därute. Några av dem voro

allt bra rädda. Men inför varandra ville de inte visa det utan sutto och låtsade sig vara oberörda. Som fågelungar sutto de där, ruggiga och frusna av regnet.

Ann-Mari, som inte var mer än fem år, höll krampaktigt fast i sin större brors hand. Hon längtade obeskrivligt efter mors famn just nu. Storebror var visserligen inte mycket modigare än systemen, men nu visslade han "Söner av ett folk som blött" för full hals. Han måste det — för Ann-Maris skull.

Säkert kände hon sig tryggare då, ty hon litade sig i allt till brodern, och eftersom han kunde vissla nu, så var det naturligtvis inte någonting farligt med dundret däruppe. Ja, han var en hjälpehan själv.

Barnen voro många och i olika åldrar. Berit och Karin, som voro tvillingar, hade i dag fyllt fjorton år, och därför hade de fått ha en liten bjudning för sina vänner. Jägmästarens Erik, som var sjut-

ton år, hörde till de inbjudna, och han hade även kommit. Berit ansåg det vara mer än snällt. Kanske tyckte han, att hon och Karin inte voro så barnsliga längre. . . .

Så småningom stannade åskvädret av, och regnet upphörde strax efteråt. En frisk och ljuvlig doft av gräs, klöver och otaliga andra små blomster spred sig över nejden.

Nu kom skrattet och skämtet i gång, och krocketplanen blev trampad av många små fötter.

Jan och hans syster sade först adjö. Se'n följde flickorna de andra gästerna ett stycke på väg.

— Vad det var skojigt i dag, du-Berit!

Karin höll systemen under armen, medan fötterna dansade fram på den fuktiga vägen. Att skorna voro nya och behövde aktsas var något som hon inte alls tänkte på.

— Ja, det har varit roligt. Men varför kom inte Lisa? Hon brukar väl alltid komma ihåg oss.

— Jag tror jag vet det. Karin hade anlagt en hemlighetsfull min.

— Tala om det genast! Jag har tänkt så mycket på det i dag.

— Hon är kär i Erik, ser du. När hon fick veta, att han skulle med, gick hon inte.

— Å, du är dum. Då skulle hon väl ha kommit i stället.

— Det är väl du som är dum. Begriper du inte, att hon är svart-sjuk på dej?

Berit blev blodröd ända ut på öronsnibbarna. Hon kramade systemens hand.

— Lovat att inte tala om det för någon människa, Karin.

— Inte då. Du ska få se han friar till dig snart.

— Tyst med det. Inte bryr han sig om mig.

På kvällen, när modern som vanligt stoppade om sina flickor, kysste hon dem varmt och innerligt.

Tänk, att ni blivit så stora, tösebarn. Gud signe er.

Berit hade haft gråt i rösten, när hon sade godnatt. Ack, att hon vågat berättat allt för mor. Hon visste, att mor skulle skratta åt henne och säga, att hon skulle sluta upp mer sådana där griller. "Du har din skola att tänka på, Berit. Du får inte läsa romaner mera. Du blir ju alldeles bortkollrad av dem." Precis så skulle mor säga, och därför sade Berit ingenting. För henne var det djupt allvar. Hennes lilla hjärta skulle aldrig stå ut med hänet över, att hon var så barnslig. Och hon ville inte skämmas för sin kärlek. Om hon bara hade någon att tala med, som kunde förstå henne.

Sommardagarna gingo fort. De små ungdomarna njöto av allt roligt, som årstiden gav dem. Där byggdes ståtliga hyddor av löv, och de minsta hade ett paradiset i sanden nere vid havet.

Vita Vackra VADEMECUM- tänder

göra utseendet.

Försumma icke den dagliga tandvården!

"Lyd hygienens lag —

Vademecum varje dag."

FEST

Det är en verklig fest, när på söndagen Van Houten's chokladpudding kommer på bordet. Icke blott för barnen, som äro överförtjusta i den, utan även för mor, som vet att Van Houten's härliga kakao är närande, lättsmält och ren. Genom de använda kakaobönornas fina kvalitet och den speciella rostningsmetoden blir Van Houten's kakao så kraftig, att för att därav tillreda en kraftig kopp choklad mindre kakaopulver erfordras än av vanlig kakao. Den ställer sig därför i bruket billigast.

Van Houten's

KAKAO

"Bäst-i Bruket Billigast"

är äldre än de, skulle väl bli grön av avund, om hon nu fick se dem. Ehuru tvillingar voro de inte så värst lika varandra, Berit och Karin. Berit hade mörkare hår, och hennes gestalt var smidigare. Karin var knubbig, och hennes hår hade en ganska obestämd färg. Men hon hoppades, att det med åren skulle bli alldeles svart som sot, ty riktigt svart hår var det stiligaste hon visste på en dam.

Deras kavaljer köpte en stor påse marmelad. Så pekade han på ett berg, som var några meter därifrån.

— Däruppe har vi utsikt över havet. Ska vi gå dit?

— Javisst, det vore roligt.

Karin och Berits röster läto ivriga, där de talade i munnen på varandra.

Så ställdes då stegen mot berget. Erik gick och tittade på Berit. Det var förunderligt, vad hjärtat kändes konstigt, när han såg på henne. Hon var det vackraste som han kunde tänka sig, tyckte han. Om han bara vågat fråga henne om det som han önskade veta. . . . Flickor i den här åldern brukade inte taga någonting så allvarligt. De brukade ju bara fnittra. Men Berit fnittrade i alla fall inte så mycket som de andra.

Nu voro de uppe på bergets krön. Stilla och tysta stodo de en lång stund och bara tittade ut över havet.

— Havet är vackert en solig dag. Men på natten är det hemskt, sade Erik.

Hans ögon sågo vemodiga ut. Berit undrade varför.

De slogo sig ned på en avsats i berget, som liknade en soffa, och nu blev det kalas på marmeladen. Men de voro tysta. Karin, som var en livlig natur, kunde inte länge finna sig i det.

— Usch, vad ni ä tråkiga. Ni bara tiger, tiger. . .

— Det är roligt att kunna tiga ibland, du.

Det var Berit som svarade. Och i det ögonblicket blev ynglingen övertygad om, att han var riktigt kär i Berit och att hon inte alls kunde jämföras med andra flickor.

På hemvägen bröt han några prästkragar och fäste dem i hennes fläta. Karin sprang före dem och letade efter smultron.

— Berit. . . du. . .

— Ja, vad är det. . .

— Jo, skulle du knnna tycka om mig om en åtta, nio år så där?

— Varför vill du veta det?

Han saktade stegen. Berit tittade ner på marken. Han tog en av hennes hårflätor och lekte med den. Tystnaden var så högtidlig, tyckte de.

— Berit lilla, jag vill, att du ska bli min fru, när jag klarat min examen vid högskolan. Vill du vänta på mig så länge?

Det dröjde en stund, innan hon svarade. Gråten höll på att bryta fram, och hon ville inte visa det. Hennes smala ansikte lyste så vitt emot honom.

— Erik, om du menar, vad du säger, så vill jag vänta på dig i hela mitt liv. Men ingen mera än du och jag får veta det.

Hårt höll han hennes hand. De kände sig så förunderligt lyckliga. Det var en helig stund, då två fromma barnsjälar älskade i osjälvisk renhet.

Skollovet nalkades alltmera sitt slut. Berit överraskade sin mamma med att ofta vilja vara i köket och hjälpa till. Ibland var strumpkorgen med dess mer eller mindre trasiga innehåll föremål för hennes intresse. Modern var överväldigad av all denna flit.

— Vad går åt dig, flicka? Jag är häpen, minst sagt.

— Kära mamma, man kan ju inte vara barn jämt. Och för oss kvinnor gäller det ju att kunna allt, även om man inte precis tycker det är så roligt.

— Du har alldeles rätt, min Berit.

En dag var det en stor nembygdifest anordnad i en vacker björkhage, och stora skaror av gamla och unga begåvo sig dit. Dagen gynnades av det härligaste solsken, och även tvillingsystrarna hade nyfikna och glada tagit tillfället i akt. De stodo vid ett stånd och sågo på några roliga skulpturer av trä, då Erik kom fram till dem och hälsade.

Han var en lång, ljus yngling med ett gott och vinnande leende. Under denna sommar hade han vuxit mycket, och han hade blivit stillsammare i sitt sätt. Hans far hade en dag lagt sin arm över gossens axlar, och stämman hade darrat av oro, när han sade:

— Hur är det med dig, min pojke? Du är inte så glad som förr. Körbärsträden lockar dig inte längre, och din båt har varit mycket övergiven i år, tycker jag?

— Jag är all right, pappa. Men man kan ju inte vara barn jämt. Jag tänker läsa mer i höst. Kanske jag kan hoppa över en klass. Tror pappa det skulle gå?

— Det skulle visst gå. Men varför så bråttom? Tids nog kommer du ut på egen hand, Erik.

— Jag vill arbeta för mitt uppehälle så snart det kan gå. Jag längtar efter det egna, far.

Det var inte utan skäl som Berit var smickrad över, att Erik ville sällskapa med henne. Han

var så manlig, och han var mera hyfsad i sitt sätt än de andra pojkarna.

Mycket var det att beskåda på festen, och Erik föreslog, att de skulle se sig om något närmare.

Karin sträckte på sig, och ögonen lyste av segerstolthet vid tanken på, att de kanske skulle möta Lisa, nu när de voro i sällskap med Erik. Lisa, som ansåg sig vara en dam, därför att hon var ett helt

Ett vackert ansikte beundras.

I alla historiska tider ha kvinnor bevarat sin skönhet till sena ålderdomen genom att använda dyrbara salvor.

Det finns ingen ersättning för OATINE. Hundratusenden med normal hud använda dagligen

Oatine och Oatine

Snow

Gör ett försök nu, och Ni skall bliva överbevisad om, att OATINE på grund av dyrbara oljor och andra säregna fina beståndsdelar gör mera för Eder hud än andra cremer.

I varje förpackning medföljer råd om hudens vård. Följ bruksanvisningen noga.

OATINE och OATINE-SNOW i burkar å Kr. 2: 50 och Kr. 5:— (3-dubbelt innehåll), samt i stora tuber å Kr. 2: 50. Fås överallt.

Ny elegant lyxförpackning till samma priser. Oatine och Oatine-Snow i tub till handväskan å Kr. 1: 25.

TILLERKÄND 10 GRAND PRIX OCH GULDMEALJER.

THE OATINE COMPANY, Ll. Kongensgade 12, Köpenhamn. London. Nederlag i Malmö. Paris.

Enastående medel till avmagring

Utdrag av insända rekommendationer:

Efter att ha provat ett glas "Facil-pastiller" — och märkt tillfredsställande resultat, beder jag härmed om ytterligare ett glas.
Fru M. C.

Jag är våldsamt belåten med pastillerna.
E. J. Aalestrup.

d. 13/3 27.

Var god sänd mig ett glas Facil-pastiller. Jag kan på det varmaste rekommendera dem, och skriver nu för en väninna.
A. M.

Av diskretionshänsyn nämna vi ej fulla namn. Rekommendationernas riktighet är attesterad av

Notarius Publikus.

Facil-pastillerna fordra ej diet, äro garanterat oskadliga och absolut verksamma. Facil-pastillerna fås på apoteken i glas à 100 st. till kr. 4:— . Beloppet kan även insändas evt. i frimärken till postbox 365, Stockholm I, varefter ett glas sändes Eder portofritt och diskret.

Var god sänd omgående 100 Facil-pastiller till kr. 4.00 till min adress: Fru A. K. Vi äro mycket belåtna med dessa piller, vilka äro alldeles förträffliga och hjälpa storslaget, jag har redan minskat betydligt i vikt.
d. 6 Maj 1927.

Jag tackar Eder för det första glas, jag har nämligen genom att taga 38 st. tabletter fullständigt efter bruksanvisningen, minskat 2 kg. 410 gr. vilket ju är ett glänsande resultat.
Fröken A. H. R.

Men modern måste gå in i ett annat rum för att skratta. "För oss kvinnor." Samnerligen, hade inte flickan talat, som om hon ansett sig vuxen. Ja, se barnen nu för tiden . . .

För de två unga älskande människorna voro dessa sommarkvarter som en vacker dröm. Men när solen lyser som klarast, händer det ofta, att ett mörkt moln seglar upp. På en enda natt kunna de vackraste blomster dödas av frosten. . . .

Gossarna voro samlade på en gräsplan nere vid havet, där de sparkade boll. Glädjen var stor, och luften genljöd av skrik och skratt. Innan de gingo hem, var och en till sitt, ville de doppa sig ett slag. Så skönt det skulle bli i den där värmen.

Erik slängde av sig kläderna med stor hast, och han var först i vattnet.

— Adjö med er grabbar.

Han skrattade och dök rätt ned. Pojkarna reflekterade inte närmare över det. Erik var ju en skicklig simmare. Men ett ögonblick senare skrek en röst:

— Var är Erik?

Uppståndelsen blev stor, och många doko genast efter honom. Förgäves. Han var och förblev borta. Först senare på kvällen fann man honom.

Läkaren konstaterade hjärtslag. Döden hade varit ögonblicklig.

Stor var sorgen bland kamraterna, men ännu större hos hans föräldrar. Vad var det för mening, frågade man sig, med att taga bort ett ungt liv, som ville uträtta så mycket på jorden? Varför skulle han tvingas att vända tillbaka just som livet på allvar hade börjat?

Och Berit? Hon var nere i hönshuset och stängde in hönsen för natten, då hon hörde högljudda röster upp på gården. Hon sprang ditupp.

— Vad har hänt? Mamma, du är så blek.

— Berit . . . Erik har drunknat för en kort stund sedan.

— Nej, nej . . . mamma . . .

Hon sjönk ned som en bruten blomma. . . .

En vecka senare var Erik nedbäddad i jorden. Det hade varit så vackert vid hans sista färd. Berit låg sjuk den dagen. Hon var så blek och stilla. Karin kunde inte fatta, att hon kunde vara så lugn.

Men livets vardagliga bestyr togo dem snart åter alla i sin makt. Man fick tänka på inflyttningen till staden, ty skolorna skulle börja igen.

Berits mor var glad, att hennes flicka åter kunde ägna sig åt sitt arbete. Då skulle hon nog snart kunna glömma det sorgliga, som hade hänt. Skolan krävde den mesta tiden av henne, och hon läste sina läxor ännu noggrannare än förr.

Men Karin visste bäst att Berit ej var densamma som hon tidigare varit. Hon var inte den glada leckamraten från i somras. Berit led i tysthet. Hon magrade mycket, och till sist måste modern fråga henne, huru det var fatt.

— Jag vill inte leva mera, mamma.

— Mitt kära barn, vill du inte leva hos oss?

— Jo, jag vill nog . . . men jag kan inte . . . jag orkar inte.

— Berit, söjör du Erik så?

Då brast fördämningen för den återhållna sorgen. Och vid mors hjärta berättade hon om sin lycka och sitt lidande.

— Berit, man har inte rätt att tappa modet så genast. Livets dag har grytt för dig. Den kom för tidigt bara. Du hade inte kraft att möta den ensam. Men nu skall mor hjälpa dig. Livet, ser du, kära flickan min, är en kamp från början och till slut. Lyckan får vi bara ana ibland. Men det är den aningen som ger oss krafter att hålla ut och stå raka i stormen.

Spegeln visar

hur välgörande *Chesebroughs Vaseline* verkar på Eder hud. Det bästa med denna hudbehandling är dock att man kan vara säker på att den också i längden är nyttig. *Chesebroughs* (uttalas Tjijhsbros) fås å alla apotek och hos de flesta handlande.

Var inte ledsen!

Det finnes inga fläckar numera som inte gå bort med

Retrol

Sensationell Nyhet!

Användes för kläder, siden, skodon, handskar etc. Efterlämnar ingen ring å fläckens ställe.

Absolut oskadligt. Angenäm lukt. Icke eldfarligt.

I parti från

Hultman & Lindberg
GÖTEBORG - TELEFON 19042

Krantz

När tyngden på tråden blir för stor

äro störningar oundvikliga. Det är på samma sätt med edra nerver. När musklerna på grund av förkylning bli hårda, trycka de på nervtrådarna, och därvid uppstå de så kallade reumatiska smärtorna.

Aspirin-Tabletter driva blodet hastigare genom de hårda musklerna, som därefter åter bli smidiga och smärtorna försvinna.

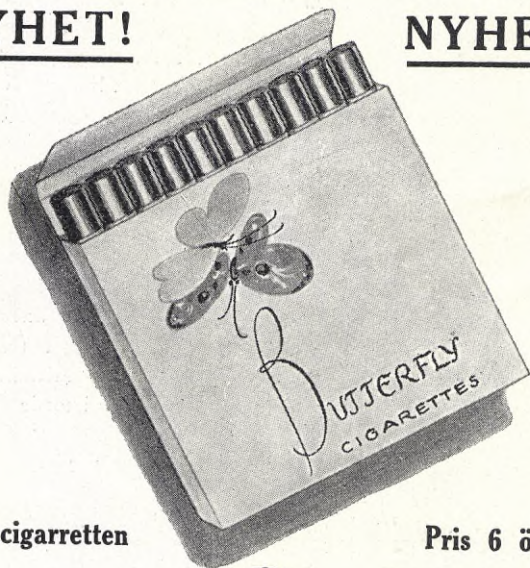
Aspirin-Tabletter äro endast äkta i originalförpackningen „Bayer“ med det gula bandet och garantimärket.

Pris kr. 1—

NYHET!

NYHET!

Damcigarretten

Pris 6 öre.

Tobaks- -monopolet

SYDSVENSKA BANKEN

Inbetalt aktiekapital Kr. 34,000,000:—

Huvudkontor: *M a l m ö*

Kontor i Stockholm: Drottninggat. 2 och Götgat. 31

Fullständig bankrörelse.

Låt alltid PRINS AV PARMA

smeka Edra kinder

med sin björkbalsamiska överfettade sammetslena Björktvål, innehållande naturens förnämsta skönhetsmedel med björkens friskhet och rosens doft.

Erhålles i alla tvålförande affärer till

75 öre

INTYG: Härmed får jag intyga, att Björktvål Prins av Parma endast innehåller för hyn välgörande beståndsdelar och att sammansättning och tillverkning äro av förnämsta slag.

HAKAN SANDQVIST
Professor i Kemi vid Kungl. Farmaceutiska Inst., Stockholm.
Kontrollant vid Fabriksbolaget Parma, Stockholm.

FABRIKSBOLAGET PARMA - STOCKHOLM

Epokgörande resultat med Miradium.

Invärtes Radiumkur är det verksammaste mot smärtor, svagheter och ålderdomskrämpor.

Gång på gång har vetenskapen givit Miradium-Officinen sitt erkännande för dess preparat till medicinskt bruk. Under namnet "Miradium" ha dessa medicinalpreparat vunnit ett tacksamt klientel, icke endast här och i andra europeiska länder utan även ute i främmande världsdelar, så att Miradium städe är att finna i tusen och åter tusen hem i hela världen.

Senast ha å Berlins Universitets patologiska Institut åtskilliga ansedda läkare företagit en lång rad vetenskapliga försök med Miradiumpreparaten, varvid Miradiums ovedersägliga förmåga att styrka blodet samt dess välgörande inverkan på organismen vid olika svaghetstillstånd än ytterligare fastslagits — och samtidigt dess absoluta oskadlighet.

Dessa resultat ha blivit offentliggjorda i en av utlandets största läkarvetenskap-

liga tidskrifter — "Strahlentherapie" — och därigenom publicerats till läkare i hela världen.

Man förstår sålunda, att Miradium är ett medel i världsformat. Lider Ni av gikt, reumatism, ischias, bleksot, nervsvaghet, äderförkalkning eller ålderdomssvaghet, sover Ni dåligt, eller är det illa fatt med aptiten och matsmältningen? Använd då Miradium! — Kom ihåg, att så världsbekanta namn som professor, med. dr. Poul Lazarus, professor, med. dr. A. Bickel, professor, med. dr. F. Gudzent m. fl. dels ha ägnat Miradium sitt intresse och dels ha berättat om strålende resultat med Miradium. En bättre garanti torde ej kunna erbjudas. Miradium-salt till hemkur per glas Kr. 6.50. Till ingnidning mot smärtor användes Miradium-salva å Kr. 3.50 per tub. Erhålles å alla apotek.

Döden gästar oss, när vi blivit mogna för det som är större. Till dess måste vi fostras i arbete och möda. Erik har det gott. Du skall inte sörja så hopplöst. Han skulle säkert bedja dig möta livet med hopp och förtrostan, om han bara kunde nå dig.

— Tror mamma det säkert?
— Ja, han var modig och osjälvisk.

— Då vill jag vara det också. Men jag kan aldrig gifta mig, nu när Erik inte finns mera.

— Många år har du kvar ännu, om du får leva. Du kan också finna den lycka, som blir dig en hjälp igenom livet. Du kan få *ge lycka*, mitt barn, och det är större än att få.

Religiös litteratur. På Lindblads förlag ha utkommit tre religiösa arbeten, nämligen: Mansfield Hurtig: Ett fattas dig (pris 2 kr.), Olfert Ricard: Han är vår frid, en predikosamling i översättning från danskan av Gunhild Tegen (kr. 5:50) samt Inledning och kommentar till Bibeln av J. R. Dummelow, översatt av docenten Fredrik Dahlbom (6 kr.). Det sistnämnda — utgörande första delen av ett planlagt verk, som kommer att omfatta sex delar — redogör ingående för de historiska, geografiska, språkliga, litterära och religiösa spörsmål, utan vilkas kändedom vi i stor utsträckning sakna nyckeln till de heliga urkundernas rätta förståelse.

Hur medelåldern överlistas. En handledning i konsten att hålla sig ung enligt moderna hygieniska principer av dr Carl Ramus. Med utgångspunkt från de lyckade försök, som de stora amerikanska institutionerna för sjukdomsforskning och bekämpande av sjukdomar med den moderna teknikens alla hjälpmedel utfört, samlar författaren en mängd moderna naturvetenskapliga och medicinska resultat och åskådningar för att undersöka i vad mån ålderdomssymtomen kunna betraktas såsom sjukdom och alltså möjliga att bekämpa. Författarens åskådning är en optimistisk livsfilosofi, och exemplen på vad som kan övervinnas många gånger väl och aktuellt valda. Pris kr. 4:75.

Rosa Blomqvist blir polis.

Stram i kask och annan stass fru konstapeln går på pass. Resolut hon haffar bovar som slå kring vår Riksbank lovar. Kvickt som bixten gör hon ände uppå sta'ns trafikelande. Kvinnojägar, slemma fyr som en hind för Rosa flyr. Förr polisen skälldes "Palt". Nu är lösen: "Kvinnorna bakom allt!"

Huvudsaken är

att Ni vid inköp av linnevävnader övertygar Er om att de verkligen bära Marks fabriksmärke — vikingaskeppet, den urgamla symbolen för nordbons okuvliga mod och styrka, vilken blivit en garanti för det outslitliga, klisterfria linne, som endast finnes i

MARKS

HANDDUKAR OCH DUKTYGER
MARKS LINNEMANUFAKTUR A.-B.
KUNGSÄTER

Konstnärliga brevpapper av Simon Gate.

Begär hos Eder pappersleverantör Ljungdahls papeterier, kassetter och brevböck komponerade eller tecknade av Konstnären Simon Gate.
De utmärkas av förnäm elegans.

Stockholms Hygieniska Institut

Inneh. SVANTE AHLBERG, exam. sjukgymnast.
Telefon: Norr 66 49. Klarabergsgatan 42, II. Telefon: Norr 66 49.
Ansiktsbehandling, manicure, massage och elektriska behandlingar.
Förstklassiga lokaler och sakkunnig behandling.
Kvinnlig fransk assistent M:me GOYAARS.
Rikhaltig sorterering av puder cremer etc.
On parle français.

English Spoken.

... å så ett kilo
JAMAICA-BANANER.

A.-B. BANAN-KOMPANIET

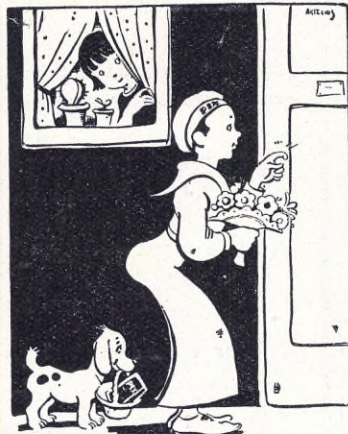
Ni känner genast att det inte är en vanlig tvål Ni fått i handen:

Schéels Radium-tvål

Innehåller radiummineralet "Vikrit"

Framtidens tvål
Pris 1.-krone

Kontrollant: Fil. D.r N. Sahlbom.

På friarstråt med PIX i korgen är lätt att storma hjärteborgen.

BINDGARN

för ombindning av syltburkar m. m.

JÄMNT. STARKT. DRYGT.
Förpackat i elegant nysthållare av kartong. Till salu i varje välsorterad affär. Smetfria klädstreck, även flätade. Packlinor och alla slags Repvaror.

ÄR NI dammar möblerna varför icke också polsa upp poleringen? Det tar något längre tid, men Ni blir glad över resultatet.

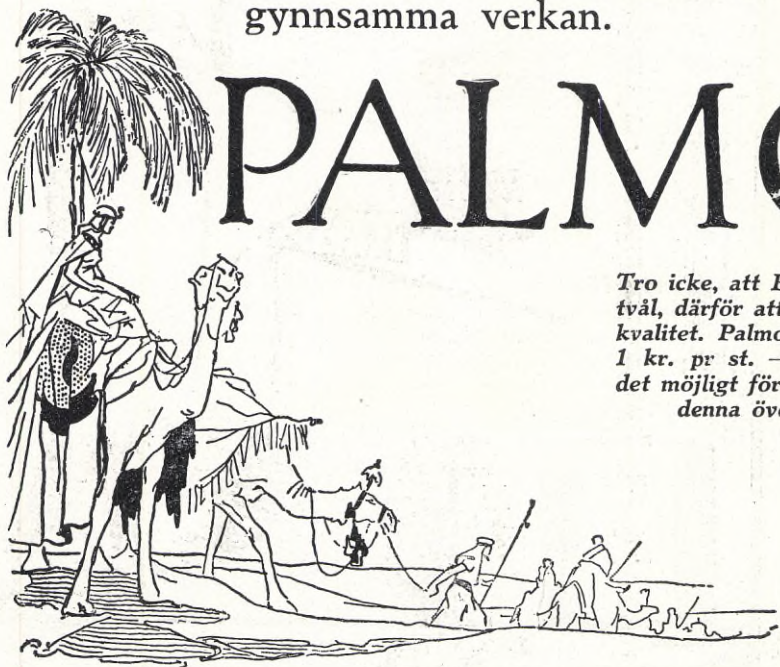

Skönhetsideal

Lika viktig som en vacker kropp är en frisk hy — och lika väl som en idealisk figur kan förvärfvas, kan en fulländad hy ernås med hjälpmedel, som naturen givit oss.

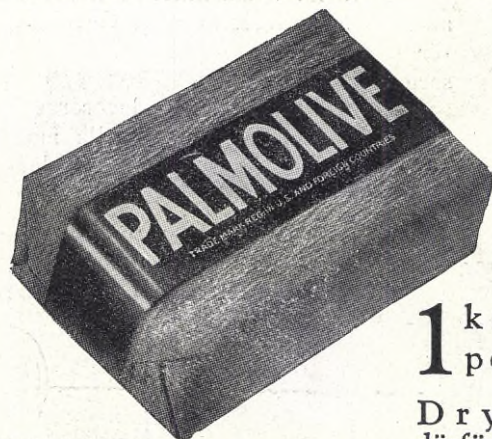
Den första betingelsen för en ren och klar hy är naturligtvis att huden är frisk. Håll porerna öppna och sunda med det uppfriskande löddret av palm- och olivoljorna — de viktigaste beståndsdelarna i Palmolive. Börja i dag att använda Palmolive, och redan efter en vecka blir Ni varse dess gynnsamma verkan.

Tvätta ansiktet med Palmolive och massera varsamt löddret in i huden. Skölj noga, först med varmt vatten, därefter med kallt. Upprepa både tvättning och sköljning. Om Eder hy gärna vill bli torr, ingnid ansiktet efteråt med litet cold-cream — det är alltsammans. Gör detta varje dag särskilt om kvällen.

PALMOLIVE

Tro icke, att Palmolive är en dyr tvål, därför att den är av så hög kvalitet. Palmolive kostar endast 1 kr. pr st. — ett pris som gör det möjligt för envar att använda denna överlägsna tvål.

1 krona
per st.
Dryg —
därför billig

THE PALMOLIVE COMPANY, SVEAVÄGEN 23, STOCKHOLM.

Äras den som äras bör

— Charmant! Vårt eget lilla privata leve för bordets första och förnämsta attribut, den ståtliga RUNA-pyramiden.

— Du ser själv, min gosse, huru läcker den ser ut och du får snart se gästernas belåtna miner. RUNA-pyramiden är pärlan på smörgäsbordet. Marsch nu efter infattningen.

Lika utmärkt för mat och bak som delikat för bordet.

RUNA

Högsta märket smörblandat margarin. 1.10 pr paket.

“Babys hälsa — Mors lycka”

Nestlé's nya Barnnäring

förebygger engelska sjukan och skänker Baby en strålände hälsa.

Rekommenderas av läkare.

Provbuk och av läkare utarbetad handledning i spädbarnsvård erhålles gratis och franko från

AKTIEBOLAGET NESTLÉ, STOCKHOLM
ARSENALSGATAN 9, 3 tr.

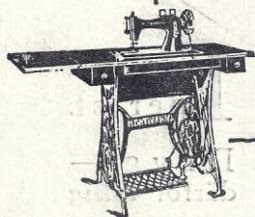
Varför jag valde en Husqvarna:

Därför att jag vuxit upp med en Husqvarna — den var sömnadshjälpen i mitt såväl som i så många tusen andra svenska hem, alltid i lika god kondition trots de många årens tjänst, alltid lika lätt och bekväm att sköta. På en Husqvarna sydde jag mina första styng — en Husqvarna måste också finnas i mitt eget hem.

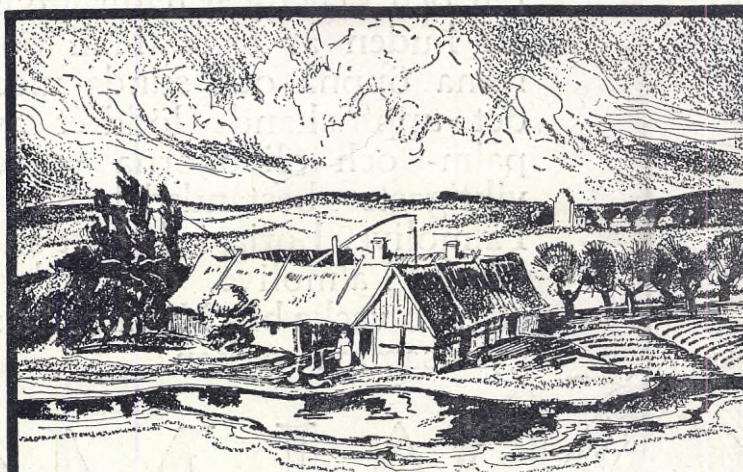
Husqvarna symaskiner äro tillverkade av alltigenom gediget svenskt material, och alla för större slitning utsatta stäldelar äro omsorgsfullt härdade.

Husqvarna symaskiner levereras i ett flertal praktiska och smakfulla modeller och säljas av Husqvarna depöter och deras ombud på bekväma avbetalningsvillkor eller per kontant mot hög kassarabatt.

Husqvarna Symaskiner.

HUSQVARNA VAPENFABRIKS A.-B.
HUSQVARNA.

Från Skåne till Lappland

kan Ni överallt köpa paketerat socker i Svenska Sockerfabriks Aktiebolagets maskinpackade originalkartonger.

Har Ni tänkt på, huru mycket lättare det är att handskas med en vara i kartong än i en papperspåse? Socker kräver särskilt hygienisk behandling både under transporten och förvaringen i hemmen.

Varje förtänksam husmoder köper därför hos sin handlande uteslutande

Undvik möda och förtret — köp socker i paket.